

EBA/GL/2019/02

2019. gada 25. februārī

Pamatnostādnes par ārpakalpojumu izmantošanu

1. Atbilstības nodrošināšanas un ziņošanas pienākumi

Pamatnostādņu statuss

1. Šis dokuments ietver pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010¹ 16. pantu. Kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu jādara viss iespējamais, lai ievērotu šīs pamatnostādnes.
2. Pamatnostādnēs izklāstīts EBI viedoklis par attiecīgām uzraudzības praksēm Eiropas finanšu uzraudzības sistēmā jeb par to, kā Savienības tiesību akti ir jāpiemēro konkrētā jomā. Kompetentajām iestādēm, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4. panta 2. punktā un uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, tās ir jāievēro, iekļaujot tās attiecīgi savā praksē (piemēram, veicot grozījumus savā tiesiskajā regulējumā vai uzraudzības procesos), tostarp tad, ja pamatnostādnes ir paredzētas galvenokārt iestādēm un maksājumu iestādēm.

Ziņošanas prasības

3. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm līdz [dd.mm.gggg.] jāpaziņo EBI, ka tās ievēro vai paredz ievērot šīs pamatnostādnes, vai jānorāda to neievērošanas iemesli. Ja attiecīgajā termiņā šāds paziņojums netiek saņemts, EBI uzskata, ka kompetentās iestādes neievēro šīs pamatnostādnes. Paziņojumi jāiesniedz, nosūtot EBI tīmekļa vietnē pieejamo veidlapu uz e-pasta adresi compliance@eba.europa.eu ar norādi "EBA/GL/2019/02". Paziņojumi ir jāsaņem no personām, kuras ir attiecīgi pilnvarotas kompetento iestāžu vārdā ziņot par atbilstību. Par jebkurām izmaiņām atbilstības statusā arī ir jāziņo EBI.
4. Paziņojumus publicēs EBI tīmekļa vietnē saskaņā ar 16. panta 3. punktu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

2. Priekšmets, piemērošanas joma un definīcijas

Priekšmets

5. Šīs pamatnostādnes nosaka iekšējās pārvaldības kārtību, ieskaitot pienācīgu risku pārvaldību, kas iestādēm, maksājumu iestādēm un elektroniskās naudas iestādēm ir jāīsteno, nododot funkcijas ārpakalpojumu sniedzējiem, jo īpaši attiecībā uz kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju ārpakalpojumiem.
6. Šīs pamatnostādnes nosaka, kā iepriekšējā punktā minēto kārtību jāpārskata un jāuzrauga kompetentajām iestādēm saistībā ar Direktīvas 2013/36/ES² 97. pantu, uzraudzības pārbaudes un novērtējuma procesu (*SREP*), Direktīvas (ES) 2015/2366³ 9. panta 3. punktu, Direktīvas 2009/110/EK⁴ 5. panta 5. punktu, pildot to pienākumu uzraudzīt to struktūru pastāvīgo atbilstību, kurām adresētas šīs pamatnostādnes, ar to atļauju piešķiršanas nosacījumiem.

Adresāti

7. Šīs pamatnostādnes ir adresētas Regulas (ES) Nr. 575/2013⁵ 4. panta 1. punkta 40. apakšpunktā noteiktajām kompetentajām iestādēm, ieskaitot Eiropas Centrālo banku attiecībā uz jautājumiem, kas ir saistīti ar uzdevumiem, kuri tai noteikti ar Regulu (ES) Nr. 1024/2013⁶, Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 3. apakšpunktā noteiktajām iestādēm, Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 4. punktā noteiktajām maksājumu iestādēm un elektroniskās naudas iestādēm Direktīvas 2009/110/EK 2. panta 1. punkta izpratnē. Konta informācijas pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz tikai Direktīvas (ES) 2015/2366 I pielikuma 8. punktā noteikto pakalpojumu, neietilpst šo pamatnostādņu piemērošanas jomā saskaņā ar minētās direktīvas 33. pantu.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2015/2366/ES (2015. gada 25. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK, 2013/36/EK un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/110/EK (2009. gada 16. septembris) par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību, par grozījumiem Direktīvā 2005/60/EK un Direktīvā 2006/48/EK un par Direktīvas 2000/46/EK atcelšanu.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

⁶ Padomes Regula (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņām, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību.

8. Šo pamatnostādņu mērķiem jebkura atsauce uz “maksājumu iestādēm” ietver “elektroniskās naudas iestādes” un jebkura atsauce uz “maksājumu pakalpojumiem” ietver “elektroniskās naudas emisiju”.

Piemērošanas joma

9. Neskarot Direktīvu 2014/65/ES⁷ un Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2017/565⁸ (kurā ietvertas prasības attiecībā uz ārpalpojumu izmantošanu iestādēs, kas sniedz ieguldījumu pakalpojumus un veic ieguldījumu darbības, kā arī attiecīgās Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes izdotās pamatnostādnes par ieguldījumu pakalpojumiem un darbībām), Direktīvas 2013/36/ES 3. panta 1. punkta 3. apakšpunktā noteiktajām iestādēm šīs pamatnostādnes jāievēro individuāli, subkonsolidēti un konsolidēti. Kompetentās iestādes var atteikties no individuālas piemērošanas saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 21. pantu vai Direktīvas 2013/36/ES 109. panta 1. punktu kopsakarā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 7. pantu. Iestādēm, kurām piemēro Direktīvu 2013/36/ES, šī direktīva un šīs pamatnostādnes jāievēro konsolidēti un subkonsolidēti, kā noteikts Direktīvas 2013/36/ES 21. pantā un 108.–110. pantā.
10. Neskarot Direktīvas (ES) 2015/2366 8. panta 3. punktu un Direktīvas 2009/110/EK 5. panta 7. punktu, maksājumu iestādēm un elektroniskās naudas iestādēm ir jāievēro šīs pamatnostādnes individuāli.
11. Kompetentajām iestādēm, kas ir atbildīgas par iestāžu, maksājumu iestāžu un elektroniskās naudas iestāžu uzraudzību, ir jāievēro šīs pamatnostādnes.

Definīcijas

12. Ja nav norādīts citādi, termini, kas lietoti un definēti Direktīvā 2013/36/ES, Regulā (ES) Nr. 575/2013, Direktīvā 2009/110/ES, Direktīvā 2015/2366 un EBI pamatnostādnēs par iekšējo pārvaldību⁹, ir tāda pati nozīme arī šajās pamatnostādnēs. Šajās pamatnostādnēs papildus tiek piemērotas šādas definīcijas:

Ārpalpojumi

Jebkura veida vienošanās starp iestādi, maksājumu iestādi vai elektroniskās naudas iestādi un pakalpojuma sniedzēju, kad šis pakalpojuma sniedzējs izpilda procesu, pakalpojumu vai citu darbību, ko citādi darītu pati iestāde, maksājumu iestāde vai elektroniskās naudas iestāde.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

⁸ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2017/565 (2016. gada 25. aprīlis), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību organizatoriskām prasībām un darbības nosacījumiem un jēdzienu definīcijām minētās direktīvas mērķiem (OV L 87, 31.3.2017., 1. lpp.).

⁹ <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-internal-governance-revised->

Funkcija	Jebkuri procesi, pakalpojumi vai darbības.
Kritiski svarīga vai nozīmīga funkcija ¹⁰	Jebkura funkcija, ko uzskata par kritiski svarīgu vai nozīmīgu atbilstīgi šo pamatnostādņu 4. iedaļā noteiktajam.
Apakšuzņēmēju ārpakalpojumu izmantošana	Situācija, kad pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar ārpakalpojumu izmantošanu ārpakalpojumā nodotu funkciju nodod tālāk citam pakalpojumu sniedzējam. ¹¹
Pakalpojumu nodrošinātājs	Trešā persona, kas saskaņā ar ārpakalpojumu izmantošanu kā ārpakalpojumu pilnībā vai daļēji veic procesu, pakalpojumu vai darbību.
Mākoņpakalpojumi	Pakalpojumi, kuri tiek sniegti, izmantojot mākoņdatošanas sniegtās iespējas, t. i., modelis, ar kuru nodrošina plaši pieejamu, ērtu piekļuvi pēc pieprasījuma tīklam, kurā pieejams kopīgots konfigurējamu datošanas resursu kopums (piemēram, tīkli, serveri, datu glabāšanas iespējas, lietotnes un pakalpojumi), kurš pieejams ātri un ar minimāliem pārvaldības pasākumiem vai ar minimālu pakalpojuma sniedzēja iesaistīšanos.
Publiskais mākonis	Mākoņa infrastruktūra, kas brīvi pieejama lietošanai plašākai sabiedrībai.
Privātais mākonis	Mākoņa infrastruktūra, kas pieejama lietošanai tikai vienai iestādei vai maksājumu iestādei.
Kopienas mākonis	Mākoņa infrastruktūra, kas pieejama lietošanai tikai vienai konkrētai iestāžu vai maksājumu iestāžu kopienai, tostarp vairākām vienas grupas iestādēm.
Hibrīdmākonis	Mākoņa infrastruktūra, kuru veido divas vai vairākas atsevišķas mākoņa infrastruktūras.
Vadības struktūra	Iestādes vai maksājumu iestādes struktūra vai struktūras, kas ir izveidotas saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kas ir pilnvarotas noteikt iestādes vai maksājumu iestādes stratēģiju, mērķus un vispārējos darbības virzienus un uzrauga un pārbauda vadības lēmumu pieņemšanu un tā ietver personas, kas faktiski vada iestādes vai maksājumu iestādes darbību.

¹⁰ Formulējums “kritiski svarīga vai nozīmīga funkcija” ir balstīts uz Direktīvā 2014/65/ES (*MiFID II*) un Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2017/565, ar ko papildina *MiFID II*, lietoto formulējumu un tiek izmantots vienīgi ārpakalpojumu vajadzībām; tas nav saistīts ar Direktīvas 2014/59/ES (BSND) 2. panta 1. punkta 35. apakšpunktā noteikto “kritiski svarīgu funkciju” definīciju atveseļošanas un noregulējuma satvara mērķiem.

¹¹ Izvērtējumam piemēro 3. iedaļas noteikumus; citos EBI dokumentos apakšuzņēmēju ārpakalpojumu izmantošana ir dēvēta arī par “ārpakalpojumu ķēdi” vai “ķēdes ārpakalpojumiem”.

3. Īstenošana

Piemērošanas datums

13. Šīs pamatnostādnes, izņemot 63. punkta b) apakšpunktu, no 2019. gada 30. septembra piemēro visai ārpakalpojumu izmantošanai, kas noslēgta, pārskatīta vai grozīta šajā datumā vai pēc tā. 63. punkta b) apakšpunktu piemēro no 2021. gada 31. decembra.
14. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāpārskata un attiecīgi jāgroza esošā ārpakalpojumu izmantošana, lai nodrošinātu to atbilstību šīm pamatnostādnēm.
15. Ja kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju ārpakalpojumu izmantošanu nav pabeigts pārskatīt līdz 2021. gada 31. decembrim, iestādēm un maksājumu iestādēm jāinformē to kompetentā iestāde par šo faktu, ieskaitot plānotos pasākumus pārskatīšanas pabeigšanai vai iespējamo izejas stratēģiju.

Pārejas noteikumi

16. Iestādēm un maksājumu iestādēm atbilstīgi šīm pamatnostādnēm jāpabeidz dokumentēt visa esošā ārpakalpojumu izmantošana, izņemot mākoņdatošanas pakalpojumu sniedzēju nodrošināto ārpakalpojumu izmantošanu, pēc katras esošās ārpakalpojumu izmantošanas atjaunošanas datuma, bet ne vēlāk kā 2021. gada 31. decembrī.

Atcelšana

17. Eiropas Banku uzraugu komitejas (CEBS) 2006. gada 14. decembra pamatnostādnes par ārpakalpojumu izmantošanu un EBI ieteikumus par ārējo mākoņpakalpojumu izmantošanu¹² atceļ ar 2019. gada 30. septembri.

¹² Ieteikumus par ārējo mākoņpakalpojumu izmantošanu (EBA/REC/2017/03).

4. Pamatnostādnēs par ārpakalpojumu izmantošanu

I sadaļa. Proporcionalitāte – izmantošana grupās un institucionālās aizsardzības shēmās

1 Proporcionalitāte

18. Iestādēm, maksājumu iestādēm un kompetentajām iestādēm, izpildot vai uzraugot atbilstību šīm pamatnostādnēm, jāievēro proporcionalitātes princips. Proporcionalitātes principa mērķis ir nodrošināt pārvaldības pasākumu, tostarp to, kas saistīti ar ārpakalpojumu izmantošanu, atbilstību iestādes vai maksājumu iestādes individuālajam riska profilam, būtībai un uzņēmējdarbības modelim, kā arī to darbību mērogam un sarežģītībai, lai efektīvi sasniegtu regulējošo prasību mērķus.
19. Piemērojot šajās pamatnostādnēs noteiktās prasības, iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāņem vērā ārpakalpojumiem nodoto funkciju sarežģītība, riski, kas izriet no ārpakalpojumu izmantošanas kārtības, ārpakalpojumiem nodoto funkciju kritiskais svarīgums vai nozīmīgums, kā arī ārpakalpojumu iespējamā ietekme uz to darbību nepārtrauktību.
20. Piemērojot proporcionalitātes principu, iestādēm, maksājumu iestādēm¹³ un kompetentajām iestādēm ir jāņem vērā kritēriji, kas noteikti I sadaļā EBI pamatnostādnēs par iekšējo pārvaldību saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 74. panta 2. punktu.

2 Ārpakalpojumi, ko izmanto grupas un iestādes, kas ir institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieces

21. Saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 109. panta 2. punktu šīs pamatnostādnēs ir jāpiemēro arī subkonsolidēti un konsolidēti, ņemot vērā konsolidācijas prudenčiālo tvērumu¹⁴. Šajā nolūkā ES reģistrētajiem mātesuzņēmumiem vai mātesuzņēmumam dalībvalstī ir jānodrošina, lai to meitasuzņēmumos, tostarp maksājumu iestādēs, iekšējā pārvaldība, procesi un mehānismi ir saskaņoti, labi integrēti un piemēroti šo pamatnostādņu efektīvai piemērošanai visos attiecīgajos līmeņos.

¹³ Maksājumu iestādēm saskaņā ar Otro maksājumu pakalpojumu direktīvu ir jāatsaucas arī uz EBI pamatnostādnēm par informāciju, kas sniedzama par atļauju piešķiršanu maksājumu iestādēm un elektroniskās naudas iestādēm un par konta informācijas pakalpojumu sniedzēju reģistrāciju, kas pieejamas EBI tīmekļa vietnē, izmantojot saiti: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/payment-services-and-electronic-money/guidelines-on-security-measures-for-operational-and-security-risks-under-the-psd2>

¹⁴ Lūdzam skatīt Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 47. un 48. apakšpunktu par konsolidācijas darbības jomu.

22. Iestādēm un maksājumu iestādēm saskaņā ar 21. punktu un iestādēm, kas kā institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieces izmanto centralizēti nodrošinātos pārvaldības pasākumus, ir jāatbilst šādām prasībām:

- a. ja minētajām iestādēm vai maksājumu iestādēm ir vienošanās par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību ar pakalpojumu sniedzējiem grupā vai institucionālās aizsardzības shēmā¹⁵, šo iestāžu vai maksājumu iestāžu vadības struktūra saglabā pilnu atbildību par atbilstību visām regulējošajām prasībām un šo pamatnostādņu efektīvu piemērošanu arī attiecībā uz minēto ārpakalpojumu izmantošanas kārtību;
- b. ja minētās iestādes vai maksājumu iestādes iekšējās kontroles funkciju operatīvos uzdevumus deleģē ārpakalpojumu sniedzējiem grupā vai institucionālās aizsardzības shēmā, ārpakalpojumu izmantošanas kārtības uzraudzības un revīzijas nolūkā iestādēm ir jānodrošina, ka arī attiecībā uz šo ārpakalpojumu izmantošanas kārtību minētie darbības uzdevumi tiek veikti efektīvi, tostarp saņemot attiecīgus ziņojumus.

23. Papildus 22. punktam iestādes un maksājumu iestādes grupā, kurai, pamatojoties uz Direktīvas 2013/36/ES 109. pantu un Regulas (ES) Nr. 575/2013 7. pantu, nav piešķirts atbrīvojums, iestādes, kas ir centrālā iestāde vai kas ir pastāvīgi saistītas ar centrālo iestādi, kurai, pamatojoties uz Direktīvas 2013/36/ES 21. pantu, nav piešķirts atbrīvojums, vai iestādes, kas ir institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieces, ir jāņem vērā šādi aspekti:

- a. ja ārpakalpojumu operatīvā uzraudzība ir centralizēta (piemēram, kā daļa no vispārējās vienošanās par ārpakalpojumu izmantošanas kārtības uzraudzību), iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānodrošina, ka vismaz attiecībā uz ārpakalpojumu sniedzējiem kritiski svarīgām vai nozīmīgām funkcijām ir iespējama gan pakalpojumu sniedzēja neatkarīga uzraudzība, gan pienācīga katras iestādes vai maksājumu iestādes īstenota pārraudzība, tostarp vismaz reizi gadā un pēc centralizētas uzraudzības funkcijas pieprasījuma, saņemot vismaz kopsavilkumu par riska novērtējumu un darbības rezultātu uzraudzību. Turklāt iestādēm un maksājumu iestādēm no centralizētās uzraudzības funkcijas ir jāsaņem attiecīgo revīzijas ziņojumu kopsavilkums par kritiski svarīgiem vai nozīmīgiem ārpakalpojumiem un pēc pieprasījuma — pilns revīzijas ziņojums;
- b. iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānodrošina, lai to vadības struktūra ir pienācīgi informēta par attiecīgajām plānotajām izmaiņām attiecībā uz pakalpojumu sniedzējiem, kas tiek uzraudzīti centralizēti, un par šo izmaiņu iespējamo ietekmi uz kritiski svarīgām vai nozīmīgām funkcijām, ietverot risku analīzes kopsavilkumu, tostarp juridisko risku, atbilstību regulējošajām prasībām un ietekmi uz pakalpojumu līmeni, lai tās varētu novērtēt šo izmaiņu ietekmi;

¹⁵ Saskaņā ar Kapitāla prasību regulas 113. panta 7. punktu institucionālās aizsardzības shēma ir vienošanās par līgumsaistībām vai tiesību aktos noteikta vienošanās, ar ko aizsargā tās iestādes, kuras ir shēmas dalībnieces, un jo īpaši nodrošina to likviditāti un maksātspēju, lai vajadzības gadījumā novērstu bankrotu.

- c. ja šīs grupas iestādes un maksājumu iestādes, kas ir grupas sastāvā, iestādes, kas ir radniecīgas centrālajai iestādei, vai iestādes, kas ir daļa no institucionālās aizsardzības shēmas, izmanto centrālu ārpakalpojumu novērtējumu par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību, kā minēts 12. daļā, katrai iestādei un maksājumu iestādei ir jāsaņem novērtējuma kopsavilkums un jānodrošina, ka tā ņem vērā tās īpašo struktūru un riskus lēmumu pieņemšanas procesā;
 - d. ja ir izveidots visu esošo ārpakalpojumu izmantošanas kārtības reģistrs, kā minēts 11. daļā, un tas tiek uzturēts centralizēti grupas vai institucionālās aizsardzības shēmā, kompetentajām iestādēm, visām iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāspēj bez liekas kavēšanās iegūt arī savu atbilstošo reģistru. Šajā reģistrā ir jāiekļauj visa ārpakalpojumu izmantošanas kārtība, tostarp vienošanās par ārpakalpojumu izmantošanu ar pakalpojumu sniedzējiem šajā grupā vai institucionālās aizsardzības shēmā;
 - e. ja minētās iestādes un maksājumu iestādes balstās uz izejas plānu attiecībā uz tādu kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju, kas izveidota grupas līmenī, institucionālās aizsardzības shēmā, vai to izveidojusi centrālā iestāde, visām iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāsaņem plāna kopsavilkums un jāpārlicinās, ka plānu var efektīvi īstenot.
24. Ja atbrīvojumi piešķirti saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 21. pantu vai Direktīvas 2013/36/ES 109. panta 1. punktu saistībā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 7. pantu, šo pamatnostādņu noteikumi ir jāpiemēro gan attiecīgajam mātesuzņēmumam dalībvalstī, gan tā meitasuzņēmumiem vai centrālajai iestādei un tās meitasuzņēmumiem kopumā.
25. Iestādēm un maksājumu iestādēm, kas ir ES reģistrēta mātesuzņēmuma vai mātesuzņēmuma meitasuzņēmumi kādā dalībvalstī un uz ko neattiecas atbrīvojumi, pamatojoties uz Direktīvas 2013/36/ES 21. pantu vai Direktīvas 2013/36/ES 109. panta 1. punktu saistībā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 7. pantu, ir jānodrošina, lai tās katra atsevišķi ievērotu šīs pamatnostādnes.

II sadaļa. Ārpakalpojumu izmantošanas kārtības novērtējums

3 Ārpakalpojumi

26. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānosaka, vai uz vienošanās ar trešo personu attiecas definīcija par ārpakalpojumu izmantošanu. Šajā novērtējumā ir jāapsver, vai funkciju (vai tās daļu), kas kā ārpakalpojums deleģēta pakalpojumu sniedzējam, pakalpojumu sniedzējs veic atkārtoti vai pastāvīgi un vai šī funkcija (vai tās daļa) parasti ietilpst tādu funkciju darbības jomā, ko varētu vai reāli varētu veikt iestādes vai maksājumu iestādes, pat ja iestāde vai maksājumu iestāde pati iepriekš nekad nav veikusi šo funkciju.
27. Ja vienošanās ar pakalpojumu sniedzēju aptver vairākas funkcijas, iestādēm un maksājumu iestādēm savā novērtējumā ir jāņem vērā visi vienošanās aspekti, piemēram, ja sniegtais

pakalpojums ietver datu glabāšanas un datu dublējuma tehnisko nodrošināšanu, abi aspekti ir jāskata kopā.

28. Saskaņā ar vispārējo principu iestādēm un maksājumu iestādēm par ārpaikalpojumiem nevajadzētu uzskatīt:

- a. funkciju, kas ir juridiski nepieciešama, lai to veiktu pakalpojumu sniedzējs, piemēram, tiesību aktos noteikto revīziju;
- b. tirgus informācijas pakalpojumus (piemēram, *Bloomberg*, *Moody's*, *Standard & Poor's*, *Fitch* datu sniegšanu);
- c. globālas tīkla infrastruktūras (piemēram, Visa, MasterCard);
- d. klīringa un norēķinu vienošanās starp klīringa iestādēm, centrālajiem darījumu partneriem un norēķinu iestādēm un to dalībniekiem;
- e. globālu finanšu ziņapmaiņas infrastruktūru, ko pārrauga attiecīgās iestādes;
- f. korespondentbanku pakalpojumi un
- g. tādu pakalpojumu iegādi, kurus iestāde vai maksājumu iestāde citādi neveiktu (piemēram, tādu kā arhitektu konsultācijas, juridiskās konsultācijas un pārstāvība tiesu un administratīvo iestāžu priekšā, iestāžu vai maksājumu iestādes telpu tīrīšana, dārzkopība un uzturēšana, medicīnas pakalpojumi, uzņēmuma automobiļu apkalpošana, ēdināšanas pakalpojumi, tirdzniecības automātu pakalpojumi, kancelejas pakalpojumi, ceļojumu pakalpojumi, pasta pakalpojumu sniegšana, reģistratori, sekretāri un sadales pulsts operatori), preces (piemēram, plastmasas kartes, karšu lasītāji, biroja piederumi, personālie datori, mēbeles) vai komunālie pakalpojumi (piemēram, elektrība, gāze, ūdens, telefona līnija)).

4 kritiski svarīgas vai nozīmīgas funkcijas

29. Iestādēm un maksājumu iestādēm vienmēr ir jāapsver, vai darbība ir kritiski svarīga vai nozīmīga, šādās situācijās¹⁶:

- a. ja to darbību nepietiekamas izpildes vai neizpildes rezultātā būtiski pasliktinātos:
 - i. to pastāvīgā atbilstība licences saņemšanas nosacījumiem vai citu pienākumu, kas noteikti saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES, Regulu (ES) Nr. 575/2013, Direktīvu 2014/65/ES, Direktīvu (ES) 2015/2366 un Direktīvu 2009/110/EK un to regulatīvo pienākumu izpilde;

¹⁶ Skatīt arī 30. pantu Komisijas 2016. gada 25. aprīļa Deleģētajā regulā (ES) 2017/565, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību organizatoriskām prasībām un darbības nosacījumiem un jēdzienu definīcijām minētās direktīvas mērķiem.

- ii. finanšu rezultāti;
 - iii. banku un maksājumu pakalpojumu un darbību stabilitāte vai nepārtrauktība;
- b. gadījumos, kad iekšējās kontroles funkciju operatīvie uzdevumi deleģēti ārpalpojumu sniedzējiem, ja vien novērtējumā nav konstatēts, ka ārpalpojumiem nodotās funkcijas neizpilde vai ārpalpojumiem nodotās funkcijas neatbilstoša izpilde neradītu negatīvi ietekmi uz iekšējās kontroles funkcijas efektivitāti;
 - c. ja tās plāno izmantot banku darbības vai maksājumu pakalpojumu ārpalpojumus tādā apmērā, ka ir vajadzīga kompetentās iestādes atļauja¹⁷, kā minēts 12.1. daļā.
30. Attiecībā uz iestādēm īpaša uzmanība ir jāpievērš funkciju kritiska svarīguma vai nozīmīguma novērtējumam, ja ārpalpojumi attiecas uz funkcijām, kas saistītas ar Direktīvas 2014/59/ES¹⁸ 2. panta 1. punkta 35. apakšpunktā un 2. panta 1. punkta 36. apakšpunktā norādītajām pamatdarbības jomām un kritiski svarīgām funkcijām, un ko iestādes identificē, izmantojot Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2016/778¹⁹ 6. un 7. pantā noteiktos kritērijus. Funkcijas, kas ir vajadzīgas pamatdarbības jomu vai kritiski svarīgo funkciju darbību veikšanai, šajās pamatnostādnēs ir jāuzskata par kritiski svarīgām vai nozīmīgām funkcijām, ja vien iestādes novērtējumā nav noteikts, ka ārpalpojumiem nodotās funkcijas neizpilde vai ārpalpojumiem nodotās funkcijas neatbilstoša izpilde neradītu negatīvi ietekmi uz pamatdarbības jomas vai kritiski svarīgās funkcijas darbības nepārtrauktību.
31. Novērtējot, vai ārpalpojumu izmantošanas kārtība attiecas uz funkciju, kas ir kritiski svarīga vai nozīmīga, iestādēm un maksājumu iestādēm kopā ar 12.2. daļā izklāstītā riska novērtējuma iznākumu ir jāņem vērā vismaz šādi faktori:
- a. vai ārpalpojumu izmantošanas kārtība ir tieši saistīta ar banku darbību vai maksājumu pakalpojumu sniegšanu²⁰, attiecībā uz kuriem ir izsniegta atļauja;
 - b. iespējamā ietekme, ko rada jebkāds traucējums ārpalpojumiem nodotajā funkcijā vai pakalpojuma sniedzēja nespēja pastāvīgi sniegt pakalpojumu tādā līmenī, par ko noslēgta vienošanās, pamatojoties uz to:

¹⁷ Skatīt Direktīvas 2013/36/ES I pielikumā uzskaitītās darbības.

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīva 2014/59/ES, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvēršanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (Banku atvēršanas un noregulējuma direktīva) (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp).

¹⁹ Komisijas 2016. gada 2. februāra Deleģētā regula (ES) 2016/778, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/59/ES attiecībā uz apstākļiem un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem pilnībā vai daļēji var atlikt ārkārtas *ex post* maksājumus, un par kritērijiem darbību, pakalpojumu un operāciju noteikšanai attiecībā uz kritiski svarīgajām funkcijām un darbības jomu un saistīto pakalpojumu noteikšanu attiecībā uz galvenajām darbības jomām (OV L 131, 20.5.2016., 41. lpp.).

²⁰ Skatīt Direktīvas 2013/36/ES I pielikumā uzskaitītās darbības.

- i. īstermiņa un ilgtermiņa finanšu noturību un dzīvotspēju, tostarp vajadzības gadījumā tās aktīviem, kapitālu, izmaksām, finansējumu, likviditāti, peļņu un zaudējumiem;
 - ii. darbības nepārtrauktība un darbības noturība;
 - iii. operacionālais risks, tostarp rīcības, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT) un juridiskie riski;
 - iv. reputācijas risks;
 - v. kur iespējams, atveseļošanas un noregulējuma plānošanu, noregulējamību un darbības nepārtrauktību agrīnas intervences ietvaros, atveseļošanas vai noregulējuma situāciju;
- c. ārpakalpojumu izmantošanas kārtības iespējamā ietekme uz to spēju:
- i. noteikt, uzraudzīt un pārvaldīt visus riskus;
 - ii. nodrošināt atbilstību visām juridiskajām un regulējošajām prasībām;
 - iii. veikt atbilstošas revīzijas attiecībā uz ārpakalpojumiem nodotajām funkcijām;
- d. iespējamā ietekme uz klientiem sniegtajiem pakalpojumiem;
- e. visa ārpakalpojumu izmantošanas kārtība, iestādes vai maksājumu iestādes kopējie riska darījumi ar vienu un to pašu pakalpojumu sniedzēju un ārpakalpojumu iespējamā kumulatīvā ietekme tajā pašā uzņēmējdarbības jomā;
- f. skartās uzņēmējdarbības jomas lielums un sarežģītība;
- g. iespēja, ka ierosināto ārpakalpojumu izmantošanas kārtību varētu paplašināt, neaizstājot vai nepārskatot pamatā esošo vienošanos;
- h. spēja nodot ierosināto ārpakalpojumu izmantošanas kārtību citam pakalpojumu sniedzējam, ja tas ir vajadzīgs vai vēlams, gan līgumiski, gan praksē, tostarp paredzamiem riskiem, šķēršļi attiecībā uz darbības nepārtrauktību, izmaksas un laika grafiks šo pasākumu veikšanai ("aizstājamība");
- i. spēja ārpakalpojumiem nodoto funkciju reintegrēt iestādē vai maksājumu iestādē, ja tas ir nepieciešams vai ir vēlams;
- j. datu aizsardzība un iespējamā ietekme, ko radītu konfidencialitātes pārkāpums vai nespēja nodrošināt datu pieejamību un integritāti, attiecībā uz iestādi vai maksājumu

iestādi un tās klientiem, tostarp, bet ne tikai, nodrošinot atbilstību Regulas (ES) Nr. 2016/679²¹ prasībām.

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regula (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula).

III sadaļa. Pārvaldības sistēma

5 Pārdomātas pārvaldības pasākumi un ar trešām personām saistītais risks

32. Saistībā ar vispārējo iekšējās kontroles sistēmu²², tostarp iekšējās kontroles mehānismiem²³, iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāizveido iestāžu mērogā visaptveroša riska pārvaldības sistēma, kuras darbība attiektos uz visām darbības jomām un iekšējām struktūrvienībām. Saskaņā ar iepriekšminēto ietvaru, iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāidentificē un jāpārvalda visi riski, tostarp riski, ko rada vienošanās ar trešām personām. Riska pārvaldības sistēmai ir arī jāļauj iestādēm un maksājumu iestādēm pieņemt pamatotus lēmumus par riska uzņemšanos un jānodrošina, ka riska pārvaldības pasākumi tiek atbilstoši īstenoti, tostarp attiecībā uz kiberriskiem²⁴.
33. Iestādēm un maksājumu iestādēm, ņemot vērā proporcionalitātes principu saskaņā ar 1. daļu, ir jāidentificē, jānovērtē, jāuzrauga un jāpārvalda visi riski, kas izriet no vienošanās ar trešām personām un kuri uz tām attiecas vai varētu attiekties neatkarīgi no tā, vai šī vienošanās ietver vai neietver ārpalpojumu izmantošanas kārtību. Riski, jo īpaši operacionālie riski, attiecībā uz visu veidu vienošanās ar trešām personām, tostarp tām, kas minētas 26. un 28. punktā, ir jānovērtē saskaņā ar 12.2. daļu.
34. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānodrošina, ka tās atbilst visām prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) 2016/679, tostarp attiecībā uz trešo personu tām sniegto pakalpojumu un ārpalpojumu izmantošanas kārtību.

6 Pārdomātas pārvaldības pasākumi un ārpalpojumi

35. Funkciju nodošana ārpalpojumiem nevar izveidot situāciju, kad vadības struktūras pienākumi tiek deleģēti. Iestādes un maksājumu iestādes saglabā pilnīgu atbildību par visu regulatīvo pienākumu izpildi, tostarp spēju pārraudzīt kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju nodošanu ārpalpojumiem.
36. Vadības struktūra visos gadījumos ir pilnībā atbildīga un sniedz pārskatu vismaz par šādiem jautājumiem:
- a. kā tiek nodrošināts, ka iestāde vai maksājumu iestāde pastāvīgi izpilda nosacījumus, kas jāievēro atļaujas saņemšanai, tostarp kompetentās iestādes noteiktos nosacījumus;
 - b. iestādes vai maksājumu iestādes iekšējā organizācija;

²² Iestādēm ir jāatsaucas uz VI sadaļu EBI pamatnostādnēs par iekšējo pārvaldību.

²³ Lūdzam skatīt arī Direktīvas 2015/2366 (Otrās maksājumu pakalpojumu direktīvas) 11. pantu.

²⁴ Skatīt arī EBI pamatnostādnes par IKT un drošības riska pārvaldību (<https://eba.europa.eu/-/eba-consults-on-guidelines-on-ict-and-security-risk-management>) un G7 pamatelementus trešo personu kibernetiskās drošības riska pārvaldībai finanšu nozarē (https://ec.europa.eu/info/publications/g7-fundamental-elements-cybersecurity-financial-sector_en).

- c. interešu konfliktu konstatēšana, novērtēšana un pārvaldība;
 - d. iestādes vai maksājumu iestādes stratēģiju un politikas noteikšana (piemēram, darbības veids, riskus, kurus iestāde vēlas uzņemt, riska pārvaldības sistēma);
 - e. iestādes vai maksājumu iestādes ikdienas darba pārvaldības pārraudzība, tostarp visu ar ārpakalpojumiem saistīto risku pārvaldība;
 - f. uzraudzības pienākumi vadības struktūrai, kas veic uzraudzības funkcijas, ietverot pārvaldības lēmumu pieņemšanas pārraudzību un uzraudzību.
37. Ar ārpakalpojumu izmantošanu nav jāpazemina piemērotības prasības, ko piemēro iestādes vadības struktūras locekļiem, direktoriem un personām, kuras atbildīgas par maksājumu iestādes pārvaldību un personām, kuras pilda pamatfunkcijas. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jābūt ar atbilstošu kompetenci, kā arī pietiekamiem un pienācīgi kvalificētiem resursiem, lai nodrošinātu ārpakalpojumu izmantošanas kārtības pienācīgu pārvaldību un uzraudzību.
38. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir:
- a. skaidri jānosaka pienākumi ārpakalpojumu kārtības dokumentācijas sagatavošanā, pārvaldībā un kontrolē;
 - b. jāatvēr pietiekami resursi, lai nodrošinātu atbilstību visām juridiskajām un regulatīvajām prasībām, tostarp šīm pamatnostādnēm un visas ārpakalpojumu izmantošanas kārtības dokumentācijai un uzraudzībai;
 - c. ņemot vērā šo pamatnostādņu 1. daļu, jānosaka ārpakalpojumu izmantošanas funkcija vai jāieceļ atbildīgais darbinieks, kurš ir tieši pakļauts vadības struktūrai (piemēram, personu, kura pilda pamatfunkcijas, kontroles funkcijas jomā) un atbild par ārpakalpojumu izmantošanas risku pārvaldību un pārraudzību iestāžu iekšējās kontroles sistēmā un par ārpakalpojumu kārtības dokumentācijas pārraudzību. Mazām un mazāk sarežģītām iestādēm vai maksājumu iestādēm ir vismaz jānodrošina uzdevumu un pienākumu skaidrs sadalījums attiecībā uz ārpakalpojumu izmantošanas kārtības pārvaldību un kontroli, un tās var deleģēt ārpakalpojumu izmantošanas funkciju iestādes vai maksājumu iestādes vadības struktūras loceklim.
39. Iestādēm un maksājumu iestādēm visos gadījumos ir jā saglabā pietiekami daudz pamatdarbības aktivitātes, un tās nedrīkst kļūt par “tukšām čaulas sabiedrībām” vai “pastkastītes uzņēmumiem”. Šajā nolūkā tām ir

- a. jāatbilst visiem atļaujas piešķiršanas nosacījumiem²⁵, ietverot vadības struktūru, kas efektīvi veic savus pienākumus, kā noteikts šo pamatnostādņu 36. punktā;
- b. jāuztur skaidrs un pārredzams organizatoriskais ietvars un struktūra, kas tām ļauj nodrošināt atbilstību juridiskajām un regulējošajām prasībām;
- c. ja iekšējās kontroles sistēmas funkciju operatīvos uzdevumus nodrošina ar ārpakalpojumiem (piemēram, saistībā ar ārpakalpojumu izmantošanu grupā vai institucionālās aizsardzības shēmās), jāveic pienācīga uzraudzība un jāspēj pārvaldīt riskus, ko rada kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju nodošana ārpakalpojumiem; un
- d. to rīcībā jābūt pietiekamiem resursiem un spējām, lai nodrošinātu atbilstību a)–c) apakšpunktam.

40. Izmantojot ārpakalpojumus, iestādēm un maksājumu iestādēm ir vismaz jānodrošina, ka:

- a. tās var pieņemt un īstenot lēmumus, kas saistīti ar to darbības veidu, un kritiski svarīgas vai nozīmīgas funkcijas, tostarp tās, kuras nodotas ārpakalpojumiem;
- b. tās uztur savu darbības veidu, kā arī sniegto banku pakalpojumu un maksājumu pakalpojumu veikšanas kārtību;
- c. riski, kas saistīti ar esošo un plānoto ārpakalpojumu izmantošanas kārtību, tiek pienācīgi identificēti, novērtēti, pārvaldīti un mazināti, tostarp riski, kas saistīti ar IKT un finanšu tehnoloģiju (*fintech*) jomu;
- d. ir ieviesti attiecīgi konfidencialitātes pasākumi attiecībā uz datiem un citu informāciju;
- e. uztur attiecīgu informācijas plūsmu ar pakalpojumu sniedzējiem;
- f. attiecībā uz kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju nodošanu ārpakalpojumiem tās attiecīgā laikposmā spēj veikt vismaz vienu no turpmāk minētajām darbībām:
 - i. nodot funkciju alternatīviem pakalpojumu sniedzējiem;
 - ii. funkciju reintegrēt; vai
 - iii. pārtraukt darbību, kas ir atkarīga no konkrētās funkcijas.

²⁵ Skatīt arī regulatīvos tehniskos standartus (RTS) saskaņā ar 8. panta 2. punktu Direktīvā 2013/36/ES par informāciju, kas jāsniedz kredītiestāžu atļaujas pieteikumā, un īstenošanas tehniskos standartus (ITS) saskaņā ar 8. panta 3. punktu Direktīvā 2013/36/ES par informācijas sniegšanai paredzētajām tipveida veidlapām, paraugiem un procedūrām, kas vajadzīga kredītiestādes atļaujas saņemšanai (<https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/other-topics/rts-and-its-on-the-authorisation-of-credit-institutions>).

Attiecībā uz maksājumu iestādēm, lūdzam skatīt EBI pamatnostādnes saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/2366 (Otro maksājumu pakalpojumu direktīvu) par informāciju, kas sniedzama maksājumu iestāžu un elektroniskās naudas iestāžu atļaujas saņemšanai un konta informācijas pakalpojumu sniedzēju reģistrācijai (<https://eba.europa.eu/documents/10180/1904583/Final+Guidelines+on+Authorisations+of+Payment+Institutions+%28EBA-GL-2017-09%29.pdf>).

- g. ja personas datus apstrādā pakalpojumu sniedzēji, kas atrodas ES un/vai trešās valstīs, tiek veikti attiecīgi pasākumi un datus apstrādā saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679.

7 Ārpakalpojumu izmantošana politika

41. Tādas iestādes vai maksājumu iestādes vadības struktūrai²⁶, kas ir noslēgusi vienošanos par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību vai plāno slēgt šādu vienošanos, ir jāapstiprina, regulāri jāpārskata un jāatjaunina rakstiska ārpakalpojumu politika un jānodrošina tās īstenošana individuāli, subkonsolidēti un konsolidēti. Attiecībā uz iestādēm ārpakalpojumu izmantošanas politikai ir jābūt saskaņotai ar EBI pamatnostādņu par iekšējo pārvaldību 8. daļu un jo īpaši ir jāņem vērā minēto pamatnostādņu 18. daļā ("Jauni produkti un nozīmīgas izmaiņas") izklāstītās prasības. Arī maksājumu iestādes var saskaņot savu politiku ar EBI pamatnostādņu par iekšējo pārvaldību 8. un 18. daļu.
42. Politikā ir jāiekļauj ārpakalpojumu izmantošanas kārtības dzīves cikla galvenie posmi un jānosaka principi, pienākumi un procesi attiecībā uz ārpakalpojumu izmantošanu. Jo īpaši ar šo politiku ir jāaptver vismaz:
- a. vadības struktūras pienākumi saskaņā ar 36. punktu, attiecīgā gadījumā ietverot arī tās iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā par kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju nodošanu ārpakalpojumiem;
 - b. darbības jomas, iekšējās kontroles funkcijas un citu personu iesaistīšana ārpakalpojumu izmantošanas kārtībā;
 - c. ārpakalpojumu izmantošanas kārtības plānošana, tostarp
 - i. darbības prasību noteikšana attiecībā uz ārpakalpojumu izmantošanas kārtību;
 - ii. kritēriji, tostarp tie, kas minēti 4. daļā, un procesi kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju identificēšanai;
 - iii. riska identificēšana, novērtēšana un pārvaldība saskaņā ar 12.2. daļu;
 - iv. iespējamo pakalpojumu sniedzēju uzticamības pārbaudes, tostarp 12.3. daļā paredzētie pasākumi;
 - v. procedūras iespējamo interešu konfliktu identificēšanai, novērtēšanai, pārvaldībai un mazināšanai saskaņā ar 8. daļu;
 - vi. darbības nepārtrauktības plānošana saskaņā ar 9. daļu;

²⁶ Skatīt arī EBI pamatnostādnes par drošības pasākumiem attiecībā uz maksājumu pakalpojumu operacionālajiem un drošības riskiem saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/2366 (MPD 2), kas pieejamas <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/payment-services-and-electronic-money/guidelines-on-security-measures-for-operational-and-security-risks-under-the-psd2>

- vii. jaunu ārpakalpojumu izmantošanas kārtības apstiprināšanas process;
 - d. ārpakalpojumu izmantošanas kārtības īstenošana, uzraudzība un pārvaldība, tostarp
 - i. pakalpojumu sniedzēja izpildes pastāvīgs un regulārs novērtējums saskaņā ar 14. daļu;
 - ii. procedūras, saskaņā ar kurām paziņo par izmaiņām attiecībā uz ārpakalpojumu izmantošanas kārtību vai pakalpojuma sniedzēju (piemēram, finansiālais stāvoklis, organizatoriskās vai īpašumtiesību struktūras, ārpakalpojumu tālāka deleģēšana);
 - iii. neatkarīga pārskatīšana un revīzija attiecībā uz atbilstību juridiskajām un regulatīvajām prasībām un politikas nostādnēm;
 - iv. atjaunošanas procesi;
 - e. dokumentēšana un uzskaitē, ņemot vērā 11. daļas prasības;
 - f. izejas stratēģijas un sadarbības izbeigšanas procesi, tostarp prasība par dokumentētu izejas plānu katrai kritiski svarīgai vai nozīmīgai funkcijai, kas paredzēta nodošanai ārpakalpojumiem, ja šādu izeju uzskata par iespējamu, ņemot vērā iespējamus pakalpojumu pārtraukumus vai ārpakalpojumu līguma neparedzētu izbeigšanu.
43. Ārpakalpojumu izmantošanas politikā ir jānošķir šādi aspekti:
- a. kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju un citu ārpakalpojumu izmantošanas kārtība;
 - b. ārpakalpojumu izmantošana, deleģējot tos pakalpojumu sniedzējiem, kurus apstiprinājusi kompetentā iestāde, un tiem, kurus tā nav apstiprinājusi;
 - c. ārpakalpojumu izmantošanas kārtība to piemērošanai grupā, ārpakalpojumu izmantošanas kārtība to piemērošanai vienā un tajā pašā institucionālās aizsardzības shēmā (ietverot sabiedrības, kas atsevišķi vai kolektīvi pilnībā pieder iestādēm institucionālās aizsardzības shēmā) un ārpakalpojumu izmantošana, deleģējot tos sabiedrībām ārpus grupas;
 - d. ārpakalpojumu izmantošana, deleģējot tos pakalpojumu sniedzējiem, kuri atrodas dalībvalstī, un tiem, kuri atrodas trešās valstīs.
44. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānodrošina, lai politika attiektos uz šādu kritiski svarīgu vai nozīmīgu ārpakalpojumu izmantošanas kārtības iespējamās ietekmes aspektu identifikāciju un lai tie tiktu ņemti vērā lēmumu pieņemšanas procesā:
- a. iestādes riska profils;

- b. spēja pārraudzīt pakalpojumu sniedzēju un pārvaldīt atbilstošos riskus;
- c. darbības nepārtrauktības pasākumi; un
- d. to darbības veidu izpilde.

8 Interesu konflikti

45. Saskaņā ar EBI pamatnostādņu par iekšējo pārvaldību²⁷ IV sadaļas 11. daļu iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāidentificē, jānovērtē un jāpārvalda interešu konflikti attiecībā uz to ārpalpojumu izmantošanas kārtību.
46. Ja ārpalpojumu izmantošana rada būtiskus interešu konfliktus, tostarp vienas grupas vai institucionālās aizsardzības shēmas sabiedrību starpā, iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāveic attiecīgi pasākumi šo interešu konfliktu pārvaldībai.
47. Ja par funkcijas nodrošināšanu ir atbildīgs pakalpojumu sniedzējs, kurš ir daļa no grupas vai institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieks vai kurš pieder iestādei, maksājumu iestādei, grupai vai iestādēm, kas ir institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieces, nosacījumi, tostarp finanšu nosacījumi attiecībā uz ārpalpojumiem nodoto pakalpojumu, ir jānosaka godīgas konkurences apstākļos. Tomēr, var paredzēt cenu noteikšanu pakalpojumu sinerģiju, kas rodas, sniedzot tādus pašus vai līdzīgus pakalpojumus vairākām iestādēm grupā vai institucionālajā aizsardzības shēmā, ja vien pakalpojumu sniedzējs ir darbības ziņā dzīvotspējīgs, darbojoties atsevišķi. Darbojoties grupā šis nosacījums ir jāievēro neatkarīgi no tā, ka kāda no sabiedrībām grupā to nepilda.

9 Darbības nepārtrauktības plāni

48. Iestādēm saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 85. panta 2. punktu un VI sadaļu EBI pamatnostādņēs par iekšējo pārvaldību²⁸ un maksājumu iestādēm ir jāievieš, jāuztur un regulāri jāpārbauda darbības nepārtrauktības plāni attiecībā uz ārpalpojumu kritiski svarīgām vai nozīmīgām funkcijām. Iestādes un maksājumu iestādes grupā vai institucionālās aizsardzības shēmā var paļauties uz centralizēti izveidotiem darbības nepārtrauktības plāniem attiecībā uz to ārpalpojumiem nodotajām funkcijām.
49. Darbības nepārtrauktības plānos ir jāņem vērā iespējamība, ka ārpalpojumiem nodoto kritiski svarīgo vai nozīmīgo funkciju nodrošināšanas kvalitāte pasliktinās līdz nepieņemamam līmenim vai neizpildei. Šādos plānos ir jāņem vērā arī pakalpojumu sniedzēju maksātnespējas vai citu neveiksmju iespējamā ietekme un attiecīgā gadījumā politiskie riski pakalpojumu sniedzēja jurisdikcijā.

²⁷ Maksājumu iestādes var arī saskaņot savu politiku ar šīm pamatnostādņēm.

²⁸ Pieejamas vietnē <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-internal-governance-revised->

10 Iekšējā audita funkcija

50. Iekšējās revīzijas funkcijas²⁹ darbībās, pamatojoties uz risku balstītu pieeju, ir jāietver ārpakalpojumiem nodoto darbību neatkarīga pārskatīšana. Audita plānā³⁰ un programmā jo īpaši jāiekļauj ārpakalpojumu izmantošanas kārtība attiecībā uz kritiski svarīgām vai nozīmīgām funkcijām.
51. Attiecībā uz ārpakalpojumu izmantošanas procesu iekšējās revīzijas funkcijai ir vismaz jāpārliedz,
- a. vai iestādes vai maksājumu iestādes darbības ietvars attiecībā uz ārpakalpojumu izmantošanu, tostarp ārpakalpojumu politiku, tiek pareizi un efektīvi īstenots un atbilst attiecīgajām regulējošajām prasībām, riska stratēģijai un vadības struktūras lēmumiem;
 - b. veiktā novērtējuma piemērotību, kvalitāti un efektivitāti nosakot funkcijas kritiskumu vai svarīgumu;
 - c. par ārpakalpojumu izmantošanas kārtības riska novērtējuma piemērotību, kvalitāti un efektivitāti un vai riski joprojām atbilst iestādes riska stratēģijai;
 - d. par pārvaldības struktūru pienācīgu iesaisti;
 - e. ārpakalpojumu izmantošanas kārtības pienācīgu uzraudzību un pārvaldību.

11 Dokumentēšanas prasības

52. Iestādēm un maksājumu iestādēm saistībā ar savu riska pārvaldības sistēmu ir jāuztur atjaunināts informācijas reģistrs par visām ārpakalpojumos nodotajām līgumiskajām saistībām, vajadzības gadījumā – subkonsolidētā vai konsolidētā līmenī, kā izklāstīts 2. daļā, un pienācīgi jādokumentē visas spēkā esošās vienošanās par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību, nošķirot kritiski svarīgo vai nozīmīgo funkciju nodošanu ārpakalpojumiem un citu ārpakalpojumu izmantošanas kārtību. Ņemot vērā valsts tiesību aktus, iestādēm attiecīgu periodu reģistrā ir jāglabā dokumentācija par izbeigušām vienošanām par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību un to apliecinošie dokumenti.
53. Ņemot vērā šo pamatnostādņu I sadaļu un saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti 23. punkta d) apakšpunktā, attiecībā uz iestādēm un maksājumu iestādēm grupā, iestādes, kas ir pastāvīgi

²⁹ Attiecībā uz iekšējās revīzijas funkcijas pienākumiem iestādēm ir jāatsaucas uz EBI pamatnostādņu par iekšējo pārvaldību 22. daļu (<https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-internal-governance-revised->) un maksājumu iestādēm ir jāatsaucas uz 5. pamatnostādni EBI pamatnostādnēs par atļauju piešķiršanu maksājumu iestādēm (<https://eba.europa.eu/documents/10180/1904583/Final+Guidelines+on+Authorisations+of+Payment+Institutions+%28EBA-GL-2017-09%29.pdf>).

³⁰ Skatīt arī EBI pamatnostādnes par uzraudzības pārbaudes un novērtēšanas procesu: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review-and-evaluation-srep-and-pillar-2/guidelines-for-common-procedures-and-methodologies-for-the-supervisory-review-and-evaluation-process-srep-and-supervisory-stress-testing>

radniecīgas centrālajai iestādei, vai iestādes, kas ir tās pašas institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieces, reģistru var uzturēt centralizēti.

54. Reģistrā ir jāiekļauj vismaz šāda informācija par visu spēkā esošo noslēgto līgumu par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību:

- a. katra ārpakalpojuma izmantošanas gadījuma atsauces numurs;
- b. darba sākuma datums un kur iespējams nākamā līguma atjaunošanas datums, beigu datums un/vai paziņošanas termiņi par līguma termiņa izbeigšanos attiecībā uz pakalpojuma sniedzēju un iestādi vai maksājumu iestādi;
- c. ārpakalpojumam nodotās funkcijas īss apraksts, tostarp dati, kas nodoti ārpakalpojuma nodrošināšanai, un informācija par to, ir vai nav nosūtīti personas dati (piemēram, atbildot ar "jā" vai "nē" atsevišķā datu laukā) un vai to apstrāde kā ārpakalpojums deleģēta pakalpojumu sniedzējam;
- d. kategorija, ko piešķir iestāde vai maksājumu iestāde un kas atspoguļo c) apakšpunktā aprakstītās funkcijas būtību (piemēram, informācijas tehnoloģijas (IT), kontroles funkcija), kam būtu jāatvieglo dažādu veidu izmantošanas kārtības identificēšana;
- e. pakalpojuma sniedzēja nosaukums, uzņēmuma reģistrācijas numurs, juridiskās personas identifikators (ja pieejams), juridiskā adrese un cita attiecīga kontaktinformācija, kā arī pakalpojuma sniedzēja mātesuzņēmuma nosaukums (ja tāds ir);
- f. valsts vai valstis, kurās paredzēts sniegt pakalpojumu, kā arī datu atrašanās vieta (t. i., valsts vai reģions);
- g. vai ārpakalpojumiem nodotā funkcija ir uzskatāma par kritiski svarīgu vai nozīmīgu (jā/nē), vajadzības gadījumā ietverot īsu kopsavilkumu par iemesliem, kādēļ ārpakalpojumiem nodoto funkciju uzskata par kritiski svarīgu vai nozīmīgu;
- h. ārpakalpojumu izmantošanas gadījumā, deleģējot tos mākoņpakalpojumu sniedzējam, mākoņpakalpojumu un izvietojšanas modeļi, t. i., publiski/privāti/hibrīdi/kopienas mēroga, kā arī saglabājamo datu īpatnības un atrašanās vietas (t. i., valstis vai reģioni), kur šādi dati tiks glabāti;
- i. datums, kad veikts jaunākais novērtējums par ārpakalpojumiem nodotās funkcijas kritisko svarīgumu vai nozīmīgu.

55. Attiecībā uz kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju nodošanu ārpakalpojumiem reģistrā ir jāiekļauj vismaz šāda papildu informācija:

- a. iestādes, maksājumu iestādes un citas sabiedrības, uz kurām attiecas prudenciālās konsolidācijas tvērums vai, attiecīgā gadījumā, institucionālās aizsardzības shēma, kurā izmanto ārpakalpojumus;
- b. vai pakalpojumu sniedzējs vai apakšpakalpojumu sniedzējs ir vai nav daļa no grupas vai institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieks, vai arī pieder iestādēm vai maksājumu iestādēm grupā, vai arī kādas institucionālās aizsardzības shēmas dalībniekiem;
- c. paša nesenākā riska novērtējuma datums un īss galveno rezultātu kopsavilkums;
- d. individuālā vai lēmumu pieņemšanas struktūra (piemēram, vadības struktūra) iestādē vai maksājumu iestādē, kas apstiprinājusi ārpakalpojumu izmantošanas kārtību;
- e. ārpakalpojumu līgumu regulējošie tiesību akti;
- f. vajadzības gadījumā – pašu nesenāko un nākamo plānoto revīziju datumu;
- g. vajadzības gadījumā – to apakšuzņēmēju nosaukumi, kuriem kritiski svarīgu vai nozīmīgu ārpakalpojumu funkciju būtiskas daļas tiks deleģētas tālāk, tostarp valsts, kurā reģistrēti apakšuzņēmēji, kurā pakalpojums tiks veikts, un vajadzības gadījumā – atrašanās vieta (t. i., valsts vai reģions), kurā tiks glabāti šie dati;
- h. pakalpojuma sniedzēja aizstājamības novērtējuma iznākums (viegli, grūti vai neiespējami), iespēja iestādē vai maksājumu iestādē reintegrēt kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju vai ietekmi no iespējas atteikties no noteiktas kritiski svarīgas vai nozīmīgas funkcijas;
- i. alternatīvu pakalpojumu sniedzēju identificēšana saskaņā ar h) apakšpunktu;
- j. vai noteikta kritiski svarīga vai nozīmīga ārpakalpojumu funkcija atbalsta darbības, kas ir steidzamas;
- k. novērtētās gada budžeta izmaksas.

56. Iestādēm un maksājumu iestādēm pēc pieprasījuma kompetentajai iestādei ir jādara pieejamas vai nu visas spēkā esošās vienošanās par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību³¹ vai to atsevišķu daļu pilns reģistrs, piemēram, informācija par visām vienošanām par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību, kas pieder kādai no šo pamatnostādņu 54. punkta d) apakšpunktā minētajām kategorijām (piemēram, visu ārpakalpojumu IT jomā izmantošana). Iestādēm un maksājumu iestādēm šī informācija ir jāsniedz apstrādājamā elektroniskā formātā (piemēram, plaši lietotā datubāzes formātā, ar komatu atdalītām vērtībām).

³¹ Lūdzam skatīt arī EBI pamatnostādnes par uzraudzības pārbaudes un novērtējuma procesu, kas pieejamas: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review-and-evaluation-srep-and-pillar-2>

57. Iestādēm un maksājumu iestādēm pēc pieprasījuma ir jāsniedz kompetentajai iestādei visa informācija, kas nepieciešama, lai kompetentā iestāde varētu veikt efektīvu iestādes vai maksājumu iestādes uzraudzību, tostarp, ja vajadzīgs, ārpakalpojumu līguma kopija.
58. Neierobežojot Direktīvas (ES) 2015/2366 19. panta 6. punktu, iestādēm un maksājumu iestādēm ir laikus pienācīgi jāinformē kompetentās iestādes vai jāiesaistās uzraudzības dialogā ar kompetentajām iestādēm par plānoto ārpakalpojumu izmantošanu attiecībā uz kritiski svarīgām vai nozīmīgām funkcijām un/vai situācijās, kad ārpakalpojumu nodrošinātā funkcija ir kļuvusi par kritiski svarīgu vai nozīmīgu, un jāsniedz vismaz 54. punktā norādītā informācija.
59. Iestādēm un maksājumu iestādēm³² ir savlaicīgi jāinformē kompetentās iestādes par būtiskām izmaiņām un/vai nopietniem notikumiem saistībā ar ārpakalpojumu izmantošanas kārtību, kas varētu būtiski ietekmēt iestāžu vai maksājumu iestāžu darbības turpināšanu.
60. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir attiecīgi jādokumentē novērtējumi, kas veikti saskaņā ar IV sadaļu, un to īstenotās uzraudzības rezultāti (piemēram, pakalpojumu sniedzēja darbības rezultāti, atbilstība saskaņotajiem pakalpojumu līmeņiem, citām līgumiskajām un regulatīvajām prasībām, riska novērtējuma atjaunināšana).

IV sadaļa. Ārpakalpojumu izmantošanas process

12 Analīze pirms ārpakalpojumu izmantošanas

61. Pirms jebkādas vienošanās noslēgšanas par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību iestādēm un maksājumu iestādēm ir:
- a. jānovērtē, vai ārpakalpojumu izmantošanas kārtība attiecas uz kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju, kā izklāstīts II sadaļā;
 - b. jānovērtē, vai ir izpildīti 12.1. daļā izklāstītie uzraudzības nosacījumi attiecībā uz ārpakalpojumu izmantošanu;
 - c. jānosaka un jānovērtē visi attiecīgie riski, kas saistīti ar ārpakalpojumu izmantošanas kārtību, saskaņā ar 12.2. daļu;
 - d. jāveic attiecīga uzticamības pārbaude attiecībā uz potenciālo pakalpojumu sniedzēju saskaņā ar 12.3. daļu;
 - e. jāidentificē un jānovērtē interešu konflikti, ko varētu izraisīt ārpakalpojumu izmantošana, saskaņā ar 8. daļu.

³² Skatīt arī EBI pamatnostādnes paziņošanai par būtiskiem incidentiem saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/2366 (MPD2), kas pieejamas vietnē <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/payment-services-and-electronic-money/guidelines-on-major-incidents-reporting-under-psd2>

12.1 Uzraudzības nosacījumi attiecībā uz ārpakalpojumu izmantošanu

62. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānodrošina, lai banku darbību³³ vai maksājumu pakalpojumu funkciju nodošana ārpakalpojumiem (tādā mērā, ka minētās funkcijas izpildei nepieciešama tās dalībvalsts kompetentās iestādes licence vai reģistrācija, kurā to darbība ir atļauta, attiecībā uz pakalpojumu sniedzēju, kas atrodas tajā pašā vai citā dalībvalstī), notiktu tikai tad, ja ir izpildīts viens no šiem nosacījumiem:

- a. pakalpojumu sniedzējam kompetentā iestāde ir izsniegusi licenci vai to reģistrējusi šādu banku darbību vai maksājumu pakalpojumu veikšanai;
- b. citādi pakalpojuma sniedzējam ir atļauts veikt šīs banku darbības vai maksājumu pakalpojumus saskaņā ar attiecīgo valsts tiesisko regulējumu.

63. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānodrošina, ka banku darbību vai maksājumu pakalpojumu funkciju nodošana ārpakalpojumiem (tādā mērā, ka minētās funkcijas izpildei nepieciešama tās dalībvalsts kompetentās iestādes atļauja vai reģistrācija, kurā to darbība ir atļauta, attiecībā uz pakalpojumu sniedzēju, kas atrodas trešā valstī), notiek tikai tad, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a. pakalpojumu sniedzējam atļauts vai tas ir reģistrēts nodrošināt šo banku darbību vai maksājumu pakalpojumu trešā valstī, un uz to attiecas šīs trešās valsts attiecīgās kompetentās iestādes (turpmāk "uzraudzības iestādes") uzraudzība;
- b. ir noslēgta attiecīga vienošanās par sadarbību starp kompetentajām iestādēm, kas ir atbildīgas par iestādes uzraudzību, un uzraudzības iestādēm, kas ir atbildīgas par pakalpojumu sniedzēja uzraudzību, piemēram, saprašanās memoranda vai koleģiālas vienošanās veidā; un
- c. ar šā punkta b) apakšpunktā minēto vienošanās par sadarbību ir jānodrošina, ka kompetentās iestādes var vismaz:
 - i. pēc pieprasījuma iegūt informāciju, kas vajadzīga, lai veiktu uzraudzības pienākumus saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES, Regulu (ES) Nr. 575/2013, Direktīvu (ES) 2015/2366 un Direktīvu 2009/110/EK;
 - ii. iegūt adekvātu piekļuvi jebkādiem datiem, dokumentiem, telpām vai personālam trešā valstī, kas ir būtiski to uzraudzības pilnvaru īstenošanai;

³³ Skatīt Kapitāla prasības direktīvas 9. pantu attiecībā uz aizliegumu personām vai uzņēmumiem, kas nav kredītiestādes, pieņemt noguldījumus vai citus atmaksājamus līdzekļus no iedzīvotājiem.

- iii. pēc iespējas ātri saņemt informāciju no trešās valsts uzraudzības iestādes, lai izmeklētu iespējamus Direktīvas 2013/36/ES, Regulas (ES) Nr. 575/2013, Direktīvas (ES) 2015/2366 un Direktīvas 2009/110/EK prasību pārkāpumus;
- iv. sadarboties ar trešās valsts attiecīgajām uzraudzības iestādēm izpildes panākšanas jomā, ja dalībvalstī tiek pārkāptas piemērojamās regulatīvās prasības un valsts tiesību akti. Sadarbībai ir jāietver, bet ne obligāti, informācija par iespējamiem piemērojamo regulatīvo prasību pārkāpumiem no uzraudzības iestādēm trešās valstīs, tiklīdz tas ir praktiski iespējams.

12.2 Ārpakalpojumu izmantošanas kārtības riska novērtējums

64. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānovērtē ārpakalpojumu izmantošanas iespējamā ietekme uz to operacionālo risku, jāņem vērā novērtējuma rezultāti, pieņemot lēmumu par to, vai funkciju vajadzētu deleģēt pakalpojumu sniedzējam, un ir jāveic attiecīgi pasākumi, lai novērstu papildu operacionālos riskus, pirms tiek noslēgta vienošanās par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību.
65. Novērtējumā vajadzības gadījumā ir jāietver iespējamo risku scenāriji, ietverot augsta līmeņa operacionālā riska scenārijus. Veicot scenāriju analīzi, iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānovērtē nesekmīgo vai neatbilstošo pakalpojumu iespējamā ietekme, tostarp riski, ko rada procesi, sistēmas, cilvēki vai ārēji notikumi. Iestādēm un maksājumu iestādēm, ņemot vērā 1. daļā minēto proporcionalitātes principu, ir jādokumentē veiktā analīze un to rezultāti un jānovērtē, cik lielā mērā ārpakalpojumu izmantošana palielinātu vai samazinātu to operacionālo risku. Ņemot vērā I sadaļu, mazas un nesarežģītas iestādes un maksājumu iestādes var izmantot kvalitatīvas riska novērtēšanas metodes, bet lielām vai sarežģītām iestādēm vajadzētu izmantot sarežģītāku pieeju, ietverot, ja iespējams, datu par iekšējiem un ārējiem zaudējumiem izmantošanu, lai iegūtu informāciju scenāriju analīzei.
66. Veicot riska novērtējumu, iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāņem vērā arī paredzamie ieguvumi un izmaksas saistībā ar ierosināto ārpakalpojumu izmantošanas kārtību, tostarp izvērtējot riskus, ko var samazināt vai labāk pārvaldīt, apsverot jebkurus iespējamos riskus, kas var rasties ierosinātās ārpakalpojumu izmantošanas kārtības rezultātā, proti, vismaz:
- a. koncentrācijas riskus, tostarp:
 - i. ārpakalpojumu deleģēšanu dominējošam pakalpojumu sniedzējam, kas nav viegli aizstājams; un
 - ii. vairāku ārpakalpojumu izmantošanas kārtību ar vienu un to pašu pakalpojumu sniedzēju vai cieši saistītiem pakalpojumu sniedzējiem;
 - b. kopējos riskus, kas izriet no vairāku funkciju deleģēšanas ārpakalpojumu sniedzējiem visā iestādē vai maksājumu iestādē, bet iestāžu grupu vai institucionālās aizsardzības

shēmu gadījumā – kopējos riskus konsolidēti vai pamatojoties uz institucionālo aizsardzības shēmu;

- c. attiecībā uz nozīmīgām iestādēm – intervences risku, t. i., risku, kas var rasties no vajadzības sniegt finansiālu atbalstu pakalpojumu sniedzējam, kurš nonācis grūtībās vai pārņemot tā darbības aktivitātes; un
- d. pasākumus, ko īsteno iestāde vai maksājumu iestāde un pakalpojumu sniedzējs, lai pārvaldītu un mazinātu riskus.

67. Ja ārpakalpojumu izmantošanas kārtība ietver iespēju, ka pakalpojumu sniedzējs ārpakalpojumiem tālāk deleģē kritiski svarīgas vai nozīmīgas funkcijas citiem pakalpojumu sniedzējiem, iestādēm un maksājumu iestādēm, ir jāņem vērā:

- a. riski, kas saistīti ar ārpakalpojumu tālāku deleģēšanu, tostarp papildu riski, kas var rasties, ja apakšuzņēmējs atrodas trešā valstī vai citā valstī, nevis pakalpojumu sniedzēja valstī;
- b. risks, ka garās un sarežģītās ārpakalpojumu tālākas deleģēšanas ķēdes samazina iestāžu vai maksājumu iestāžu spēju pārraudzīt ārpakalpojumiem nodoto kritiski svarīgo vai nozīmīgo funkciju un kompetento iestāžu spēju efektīvi tās uzraudzīt.

68. Veicot riska novērtējumu pirms ārpakalpojumu izmantošanas un īstenojot pakalpojumu sniedzēja darbības pastāvīgu uzraudzību, iestādēm un maksājumu iestādēm ir vismaz:

- a. jāidentificē un jāklasificē attiecīgās funkcijas un ar tām saistītie dati un sistēmas, lai noteiktu, vai tās ir sensitīvas un kādi aizsardzības pasākumi ir vajadzīgi;
- b. jāveic rūpīga uz risku balstīta analīze par funkcijām un saistītajiem datiem un sistēmām, kas paredzētas nodošanai ārpakalpojumiem vai kuras jau nodrošina ārpakalpojumi, un jānovērtē iespējamie riski, jo īpaši operacionālie riski, tostarp juridiskie, IKT, atbilstības un reputācijas riski, kā arī uzraudzības ierobežojumi attiecībā uz valstīm, kurās tiek nodrošināti vai var tikt nodrošināti ārpakalpojumi un tiek glabāti vai varētu tikt glabāti dati;
- c. jāapsver sekas, ko rada pakalpojuma sniedzēja atrašanās vieta (ES teritorijā vai ārpus tās);
- d. jāapsver attiecīgo jurisdikciju politiskā stabilitāte un drošība, tostarp:
 - i. spēkā esošie tiesību akti, ietverot tiesību aktus par datu aizsardzību;
 - ii. spēkā esošie tiesību aktu piemērošanas noteikumi; un

- iii. maksātnespējas likuma noteikumi, kas ir piemērojami pakalpojumu sniedzēja darbības traucējumu gadījumā, un jebkādi ierobežojumi, kas jo īpaši varētu rasties saistībā ar iestādes vai maksājumu iestādes datu steidzamu atgūšanu;
- e. jādefinē un jāpieņem lēmumi par piemērotu datu konfidencialitātes aizsardzības līmeni, deleģēto darbību nepārtrauktību un datu un sistēmu integritāti un izsekojamību plānoto ārpakalpojumu izmantošanas kontekstā. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir arī jāapsver iespēja vajadzības gadījumā ieviest īpašus pasākumus attiecībā uz datiem, kuri tiek pārsūtīti, datiem, kuri glabājas elektroniskajā atmiņā, un datiem, kuri patlaban netiek izmantoti, piemēram, šifrēšanas tehnoloģiju izmantošanu apvienojumā ar piemērotas datu pārvaldības infrastruktūras nodrošināšanu.
- f. jāapsver, vai pakalpojumu sniedzējs ir iestādes meitasuzņēmums vai mātesuzņēmums, ir iekļauts grāmatvedības konsolidācijas darbības jomā vai tam ir dalība iestādēs, kas ir institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieces, vai ir to īpašumā, un kādā apmērā attiecīgā iestāde to kontrolē vai spēj ietekmēt tā darbības saskaņā ar 2. daļu.

12.3 Uzticamības pārbaude

69. Pirms līgumiskās vienošanās slēgšanas par ārpakalpojumu izmantošanu un apsverot operacionālo risku, kas saistīts ar funkciju deleģēšanu ārpakalpojumu sniedzējiem, iestādēm un maksājumu iestādēm savā atlases un novērtēšanas procesā ir jāpārliedz, vai pakalpojumu sniedzējs ir piemērots.
70. Attiecībā uz kritiski svarīgām un nozīmīgām funkcijām iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāpārliedz, vai pakalpojumu sniedzējam ir laba uzņēmējdarbības reputācija, pienācīgas un pietiekamas spējas, kompetence, resursi (piemēram, cilvēku, IT, finanšu), organizatoriskās struktūras un vajadzības gadījumā – paredzētā(-ās) regulatīvā(-ās) atļauja(-as) vai reģistrācija(-as), lai īstenotu kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju uzticamā un profesionālā veidā, izpildot savas saistības visā līguma projekta laikā.
71. Papildu faktori, kas jāņem vērā, veicot uzticamības pārbaudi, ir šādi, bet ne tikai,:
- a. darbības veids, būtība, apjoms, sarežģītība, finanšu situācija, īpašumtiesību un grupu struktūra;
 - b. ilgtermiņa attiecības ar pakalpojumu sniedzējiem, kuri jau ir novērtēti un kuri sniedz pakalpojumus iestādei vai maksājumu iestādei;
 - c. vai pakalpojumu sniedzējs ir iestādes vai maksājumu iestādes mātesuzņēmums vai meitasuzņēmums, vai tas ietilpst ar iestādi vienā un tajā pašā grāmatvedības konsolidācijas grupā, un vai pakalpojumu sniedzējs ar iestādi ietilpst tajā pašā institucionālās aizsardzības shēmā, vai tas pieder iestādēm, kuras ir tās pašas institucionālās aizsardzības shēmas dalībnieces, pie kuras pieder attiecīgā iestāde;

- d. vai pakalpojumu sniedzēju uzrauga kompetentās iestādes.
72. Ja ārpaikalpojumu izmantošana ietver personas datu vai konfidencialu datu apstrādi, iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāpārlicinās, vai pakalpojumu sniedzējs īsteno attiecīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus datu aizsardzībai.
73. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāveic attiecīgi pasākumi, lai nodrošinātu pakalpojumu sniedzēju darbību atbilstoši to korporatīvajām vērtībām un ētiskajam rīcības kodeksam. Jo īpaši attiecībā uz pakalpojumu sniedzējiem, kas atrodas trešās valstīs, un attiecīgā gadījumā to apakšuzņēmējiem, iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāpārlicinās, vai pakalpojumu sniedzējs darbojas ētiski un sociāli atbildīgi un vai tas ievēro starptautiskos standartus cilvēktiesību jomā (piemēram, Eiropas Cilvēktiesību konvenciju), vides aizsardzības jomā un nodrošina attiecīgus darba apstākļus, tostarp ievēro bērnu darba aizliegumu.

13 Līgumiskais posms

74. Iestādes, maksājumu iestādes un pakalpojumu sniedzēja tiesības un pienākumi ir skaidri jānorāda un jāizklāsta rakstiska līguma formā.

75. Ārpakalpojumu līgumā attiecībā uz kritiski svarīgām vai nozīmīgām funkcijām ir jāietver vismaz:

- a. ārpakalpojumiem nododamās funkcijas skaidrs apraksts;
- b. darba sākuma datums un vajadzības gadījumā beigu datums un/vai paziņošanas termiņi par līguma izbeigšanās termiņu attiecībā uz pakalpojuma sniedzēju un iestādi vai maksājumu iestādi;
- c. līgumu regulējošie tiesību akti;
- d. līgumslēdzēju pušu finanšu saistības;
- e. vai ir atļauts tālāk deleģēt ārpakalpojumus attiecībā uz kritiski svarīgām vai nozīmīgām funkcijām vai to būtiskām daļām, ietverot 13.1. daļā minētos nosacījumus, kuri attiecas uz ārpakalpojumu tālāku deleģēšanu;
- f. vieta(-as) (t. i., reģioni vai valstis), kur tiks nodrošināta kritiski svarīgā vai nozīmīgā funkcija un/vai tiks glabāti un apstrādāti attiecīgie dati, tostarp iespējamā glabāšanas vieta un nosacījumi, kas jāievēro, ietverot prasību informēt iestādi vai maksājumu iestādi, ja pakalpojumu sniedzējs ierosina mainīt vietu(-as);
- g. vajadzības gadījumā noteikumi par piekļuvi attiecīgajiem datiem, kā arī to pieejamību, integritāti, privātumu un drošību, kā noteikts 13.2. daļā;
- h. iestādes vai maksājumu iestādes tiesības pastāvīgi uzraudzīt pakalpojumu sniedzēja darbības rezultātus;
- i. saskaņotie pakalpojumu līmeņi, kuros ir jāiekļauj ārpakalpojumu sniedzējiem nodoto funkciju precīzi noteikti kvantitatīvie un kvalitatīvie mērķi, kas ļautu laikus īstenot uzraudzību, lai bez liekas kavēšanās varētu veikt pienācīgus korigējošos pasākumus, ja nav sasniegti saskaņotie pakalpojumu līmeņi;
- j. pakalpojumu sniedzēja pienākumi ziņot iestādei vai maksājumu iestādei, ietverot pakalpojumu sniedzēja ziņojumu par jebkādu procesa attīstību, kas var būtiski ietekmēt pakalpojuma sniedzēja spēju efektīvi īstenot kritiski svarīgo vai nozīmīgo funkciju atbilstoši saskaņotajiem pakalpojumu līmeņiem un saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem un regulējošajām prasībām, kā arī vajadzības gadījumā pienākums iesniegt ziņojumus par pakalpojumu sniedzēja iekšējās audita funkciju;
- k. vai pakalpojuma sniedzējam ir jāveic obligātā apdrošināšana pret noteiktiem riskiem un vajadzības gadījumā pieprasītais apdrošināšanas seguma līmenis;

- l. prasības īstenot un pārbaudīt ārkārtas darbības nodrošināšanas situāciju plānus;
- m. noteikumi, kas nodrošina piekļuvi iestādes vai maksājumu iestādes īpašumā esošajiem datiem pakalpojumu sniedzēja maksātnespējas, noregulējuma vai darbības pārtraukšanas gadījumā;
- n. pakalpojuma sniedzēja pienākums sadarboties ar iestādes vai maksājumu iestādes kompetentajām iestādēm un noregulējuma iestādēm, tostarp citām personām, ko tās iecēlušas;
- o. attiecībā uz iestādēm — skaidra norāde uz valsts noregulējuma iestādes pilnvarām, jo īpaši Direktīvas 2014/59/ES (Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvas) 68. un 71. pantu un, konkrēti, līguma “būtisko saistību” aprakstu minētās direktīvas 68. panta nozīmē;
- p. neierobežotas iestāžu, maksājumu iestāžu un kompetento iestāžu tiesības veikt pārbaudes un revīzijas par pakalpojumu sniedzēja darbību, jo īpaši attiecībā uz ārpalpojumiem nodotu kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju, kā norādīts 13.3. daļā;
- q. izbeigšanas tiesības, kā noteikts 13.4. daļā.

13.1 Ārpalpojumu tālāka deleģēšana attiecībā uz kritiski svarīgām vai nozīmīgām funkcijām

- 76. Ārpalpojumu līgumā ir jānorāda, vai ārpalpojumu tālāka deleģēšana attiecībā uz kritiski svarīgām vai nozīmīgām funkcijām vai to būtiskām daļām ir vai nav atļauta.
- 77. Ja ārpalpojumu tālāka deleģēšana attiecībā uz kritiski svarīgām vai nozīmīgām funkcijām ir atļauta, iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānosaka, vai tā funkcijas daļa, kas paredzēta tālākai ārpalpojuma deleģēšanai, ir kritiski svarīga vai nozīmīga (t. i., kritiski svarīgas vai nozīmīgas funkcijas būtiska daļa), un par to veic ierakstu reģistrā.
- 78. Ja ārpalpojumu tālāka deleģēšana attiecībā uz kritiski svarīgām vai nozīmīgām funkcijām ir atļauta, rakstiski vienojoties, ir:
 - a. jāprecizē visu veidu darbības, ko neietver ārpalpojumu tālāka deleģēšana;
 - b. jāprecizē nosacījumi, kas jāievēro ārpalpojumu tālākas deleģēšanas gadījumā;
 - c. jānorāda, ka pakalpojumu sniedzējam ir pienākums pārraudzīt tos pakalpojumus, par ko tam ir noslēgti apakšlīgumi, lai nodrošinātu, ka visas līgumsaistības saistības starp pakalpojuma sniedzēju un iestādi vai maksājumu iestādi tiek pastāvīgi izpildītas;

- d. jāparedz, ka pakalpojumu sniedzējam jāsaņem iepriekšēja īpaša vai vispārēja rakstiska atļauja no iestādes vai maksājumu iestādes pirms ārpakalpojumu datu jomā tālākas deleģēšanas³⁴;
 - e. jāietver pakalpojuma sniedzēja pienākums informēt iestādi vai maksājumu iestādi par visiem plānotajiem ārpakalpojumu tālākas deleģēšanas gadījumiem vai to būtiskām izmaiņām, jo īpaši, ja tas var ietekmēt pakalpojuma sniedzēja spēju pildīt savus pienākumus saskaņā ar ārpakalpojumu līgumu. Tas ietver plānotas nozīmīgas izmaiņas attiecībā uz apakšuzņēmējiem un paziņošanas periodu. Jo īpaši plānotajam paziņošanas periodam ir jāļauj ārpakalpojumu iestādei vai maksājumu iestādei vismaz veikt ierosināto izmaiņu riska novērtējumu un tiesības iebilst pret izmaiņām, pirms stājas spēkā plānotā ārpakalpojumu tālāka deleģēšana vai būtiskas izmaiņas šajā saistībā;
 - f. vajadzības gadījumā jānodrošina, ka iestādei vai maksājumu iestādei ir tiesības iebilst pret paredzēto ārpakalpojumu tālāku deleģēšanu vai būtiskām izmaiņām šajā saistībā vai ka ir nepieciešams nepārprotams apstiprinājums;
 - g. jānodrošina, ka iestādei vai maksājumu iestādei ir līgumiskas tiesības izbeigt vienošanos gadījumā, ja ārpakalpojumu tālāka deleģēšana būtiski palielina riskus iestādei vai maksājumu iestādei vai ja pakalpojumu sniedzējs izmanto ārpakalpojumu tālāku deleģēšanu, nepaziņojot par to iestādei vai maksājumu iestādei.
79. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāpiekrīt izmantot ārpakalpojumu tālāku deleģēšanu tikai tad, ja apakšuzņēmējs apņemas:
- a. ievērot visus piemērojamās tiesību aktus, regulējošās prasības un līgumsaistības; un
 - b. piešķirt iestādei, maksājumu iestādei un kompetentajai iestādei tādas pašas piekļuves un revīzijas līgumiskās tiesības kā tās, ko piešķirīs pakalpojumu sniedzējs.
80. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānodrošina, ka pakalpojumu sniedzējs pienācīgi pārtrauga apakšpakalpojumu sniedzējus saskaņā ar iestādes vai maksājumu iestādes noteikto politiku. Ja ierosinātajai ārpakalpojumu tālākai deleģēšanai varētu būt būtiska negatīva ietekme uz kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju ārpakalpojumu izmantošanas kārtību vai ja tā radītu būtisku riska pieaugumu, turklāt ja netiktu izpildīti 79. punktā minētie nosacījumi, iestādei vai maksājumu iestādei ir jāizmanto savas tiesības iebilst pret ārpakalpojumu tālāku deleģēšanu, ja šādas tiesības ir saskaņotas, un/vai izbeigt līgumu.
- ## 13.2 Datu un sistēmu drošība
81. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānodrošina, ka pakalpojumu sniedzēji attiecīgā gadījumā ievēro attiecīgus IT drošības standartus.

³⁴ Skatīt Padomes Regulas (ES) Nr. 2016/679 28. pantu.

82. Attiecīgā gadījumā (piemēram, saistībā ar mākoņpakalpojumu vai citu IKT pakalpojumu nodošanu ārpaikalpojumiem) iestādēm un maksājumu iestādēm, slēdzot ārpaikalpojumu līgumu, ir jānosaka datu un sistēmu drošības prasības un pastāvīgi jāuzrauga šo prasību ievērošana.
83. Ja ārpaikalpojumi deleģēti mākoņdatošanas pakalpojumu sniedzējiem un tiek piemērota cita ārpaikalpojumu izmantošanas kārtība, kas ietver personas datu vai konfidencialu datu apstrādi vai pārsūtīšanu, iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāizmanto uz risku balstīta pieeja attiecībā uz datu glabāšanas un datu apstrādes vietu(-ām) (t. i., valsti vai reģionu) un informācijas drošības apsvērumiem.
84. Neierobežojot Regulas (ES) 2016/679 prasības, iestādēm un maksājumu iestādēm, ja tiek izmantoti ārpaikalpojumi (jo īpaši no trešām valstīm), ir jāņem vērā atšķirības valstu nacionālajos likumos attiecībā uz datu aizsardzību. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānodrošina, ka ārpaikalpojumu līgumā ir ietverts pienākums pakalpojumu sniedzējam aizsargāt konfidencialu, personisku vai citādi sensitīvu informāciju un ievērot visas tiesību aktos noteiktās prasības attiecībā uz tādu datu aizsardzību, kas piemērojamas attiecīgajai iestādei vai maksājumu iestādei (piemēram, personas datu aizsardzība un banku darbības slepenības vai līdzīgi juridisko konfidencialitātes pienākumu ievērošana attiecībā uz klientu informāciju, ja tādi pienākumi ir paredzēti).

13.3 Piekļuves, informācijas pieejamības un revīzijas tiesības

85. Iestādēm un maksājumu iestādēm, rakstiski vienojoties, ir jānodrošina, ka iekšējā audita funkcija spēj pārskatīt ārpaikalpojumiem nodoto funkciju, izmantojot uz risku balstītu pieeju.
86. Neatkarīgi no ārpaikalpojumiem nodotās funkcijas kritiska svarīguma vai nozīmīguma, rakstiski noformētajā dokumentā par ārpaikalpojumu izmantošanas kārtību starp iestādēm un pakalpojumu sniedzējiem ir jāatsaucas uz kompetento iestāžu un noregulējuma iestāžu informācijas vākšanas un izmeklēšanas pilnvarām saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 63. panta 1. punkta a) apakšpunktu un Direktīvas 2013/36/ES 65. panta 3. punktu attiecībā uz pakalpojumu sniedzējiem, kas atrodas dalībvalstī, un ir jānodrošina šīs tiesības arī attiecībā uz pakalpojumu sniedzējiem, kuri atrodas trešās valstīs.
87. Attiecībā uz kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju nodošanu ārpaikalpojumiem, iestādēm un maksājumu iestādēm ar rakstisku ārpaikalpojumu līgumu ir jānodrošina, ka pakalpojumu sniedzējs tām un to kompetentajām iestādēm, tostarp noregulējuma iestādēm un jebkurai citai personai vai kompetento iestāžu ieceltai personai, nodrošina:
- a. pilnīgu piekļuvi visām attiecīgajām uzņēmējdarbības telpām (piemēram, galvenajiem birojiem un darbības centriem), tostarp visām attiecīgajām ierīcēm, sistēmām, tīkliem, informācijai un datiem, ko izmanto ārpaikalpojumiem nodotajai funkcijai, tostarp ar to saistītajai finanšu informācijai, personālam un pakalpojumu sniedzēja ārējiem revidentiem ("piekļuves un informācijas tiesības"); un

- b. neierobežotas pārbaudes un revīzijas tiesības saistībā ar ārpakalpojumu izmantošanu (“revīzijas tiesības”), lai ar tām varētu uzraudzīt ārpakalpojumu izmantošanu un nodrošināt atbilstību visām atbilstošajām regulējošajām un līgumiskajām prasībām.
88. Lai ārpakalpojumos nodotu funkcijas, kas nav kritiski svarīgas vai nozīmīgas, iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānodrošina piekļuves un revīzijas tiesības, kā noteikts 87. punkta a) un b) apakšpunktā un 13.3. daļā, izmantojot uz risku balstītu pieeju, ņemot vērā ārpakalpojumiem nodotās funkcijas būtību un ar to saistītos operacionālos un reputācijas riskus, tās apjomu, iespējamo ietekmi uz darbības nepārtrauktību un līgumisko termiņu. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāņem vērā, ka funkcijas laika gaitā var kļūt kritiski svarīgas vai nozīmīgas.
89. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānodrošina, ka ārpakalpojumu līgums vai jebkura cita līgumiska vienošanās nekavē vai neierobežo piekļuves un revīzijas tiesību efektīvu īstenošanu to kompetentajām iestādēm vai trešām personām, ko tās iecēlušas šo tiesību īstenošanai.
90. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāizmanto savas piekļuves un revīzijas tiesības, jānosaka revīzijas biežums un jomas, kurās jāveic revīzija, izmantojot uz risku balstītu pieeju, kā arī jāievēro attiecīgie vispārpieņemtie valstu un starptautiskie revīzijas standarti³⁵.
91. Neierobežojot galējo atbildību par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību, iestādes un maksājumu iestādes var izmantot:
- a. apvienotas revīzijas, ko organizē kopā ar citiem tā paša pakalpojumu sniedzēja klientiem un ko veic pašas iestādes un klienti vai arī kāda to norīkota trešā persona, lai tādējādi efektīvāk izmantotu revīzijas resursus un samazinātu administratīvo slogu gan klientiem, gan arī pakalpojumu sniedzējam;
 - b. trešo personu izdotus sertifikātus un trešo personu sagatavotus revīzijas ziņojumus, vai arī iekšējo revīziju ziņojumus, kurus pakalpojumu sniedzējs tām dara pieejamus.
92. Lai nodotu ārpakalpojumiem kritiski svarīgas vai nozīmīgas funkcijas, iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānovērtē, vai 91. punkta b) apakšpunktā minēto trešo personu sertifikācija un ziņojumi ir atbilstoši un pietiekami, lai tās izpildītu savus regulējošo prasību pienākumus, un tām laika gaitā nevajadzētu balstīties tikai uz šiem ziņojumiem.
93. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāizmanto 91. punkta b) apakšpunktā minētā metode tikai tad, ja tās:
- a. ir apmierinātas ar revīzijas plānu attiecībā uz ārpakalpojumiem nodoto funkciju;
 - b. nodrošina, ka sertifikācijas vai revīzijas ziņojumi attiecas uz sistēmām (piemēram, procesiem, lietotnēm, infrastruktūru, datu centriem u. tml.) un kontroles

³⁵ Attiecībā uz iestādēm skatīt EBI pamatnostādņu par iekšējo pārvaldību 22. daļu vietnē <https://eba.europa.eu/documents/10180/1972987/Final+Guidelines+on+Internal+Governance+%28EBA-GL-2017-11%29.pdf/eb859955-614a-4afb-bdcd-aaa664994889>

pamatpasākumiem, ko šī iestāde vai maksājumu iestāde ir identificējusi, kā arī to atbilstību attiecīgām regulējošajām prasībām;

- c. pastāvīgi rūpīgi izvērtē sertifikācijas vai revīzijas ziņojumu saturu un pārbauda, vai ziņojumi vai sertifikāti nav novecojuši;
- d. nodrošina, ka galvenās sistēmas un kontroles ir ietvertas sertifikācijas vai revīzijas ziņojuma turpmākajās redakcijās;
- e. ir apmierinātas ar personas, kura izdod sertifikātus vai sagatavo revīzijas ziņojumus, spējām (piemēram, attiecībā uz sertifikācijas vai revīzijas uzņēmumu rotāciju, kvalifikāciju, zināšanām, attiecīgajā revīzijas lietā esošo pierādījumu pārbaudi/atkārtotu pārbaudi);
- f. ir apmierinātas, ka sertifikāti tiek izdoti un revīzija tiek veikta saskaņā ar vispāratzītiem attiecīgiem profesionālajiem standartiem un ietver būtisko kontroles pasākumu operatīvās efektivitātes pārbaudi;
- g. tām ir līgumiskas tiesības pieprasīt, lai sertifikācijas vai revīzijas ziņojumu darbības jomas tiktu attiecinātas uz citām saistītām sistēmām un kontrolēm. Šādu pieprasījumu par grozījumiem darbības jomā skaitam un biežumam ir jābūt samērīgam un legītimam no riska pārvaldības viedokļa; un
- h. saglabā tiesības pēc saviem ieskatiem veikt individuālas revīzijas attiecībā uz kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju nodošanu ārpalpojumiem.

94. Saskaņā ar EBI pamatnostādnēm par IKT riska novērtēšanu saskaņā ar Uzraudzības pārskata un novērtēšanas procesu (*SREP*) iestādēm attiecīgā gadījumā ir jānodrošina spēja veikt drošības ievainojamības pārbaudes, lai novērtētu īstenoto kiberdrošības un iekšējās IKT drošības pasākumu un procesu efektivitāti³⁶. Ņemot vērā I sadaļu, maksājumu iestāžu rīcībā ir jābūt iekšējiem IKT kontroles mehānismiem, tostarp IKT drošības kontrolei un apdraudējuma mazināšanas pasākumiem.

95. Pirms plānotā apmeklējuma uz vietas iestādēm, maksājumu iestādēm, kompetentajām iestādēm un revidentiem vai trešām personām, kas rīkojas iestādes, maksājumu iestādes vai kompetento iestāžu vārdā, ir pienācīgi jāinformē pakalpojumu sniedzējs, ja vien tas nav neiespējami ārkārtas situācijas vai krīzes situācijas dēļ, kuras rezultātā revīzija vairs nebūtu efektīva.

96. Veicot revīzijas daudzu klientu vidē, ir jā rūpējas, lai tiktu novērsti vai mazināti riski, kas apdraud cita klienta darbības vidi (piemēram, ietekme uz pakalpojumu līmeni, datu pieejamība, konfidencialitātes aspekti).

³⁶ Skatīt arī EBI pamatnostādnes par IKT riska novērtēšanu vietnē <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1841624/Final+Guidelines+on+ICT+Risk+Assessment+under+SREP+%28EBA-GL-2017-05%29.pdf/ef88884a-2f04-48a1-8208-3b8c85b2f69a>

97. Ja ārpakalpojumu izmantošanai ir augsta līmeņa tehniskā sarežģītība, piemēram, kā mākoņpakalpojumu gadījumā, iestādei vai maksājumu iestādei ir jāpārbauda, vai personai, kura veic revīziju, neatkarīgi no tā, vai šī persona ir tās iekšējais revidents, revidentu vai ārēju revidentu grupa, kas rīkojas tās vārdā, ir piemērota un tai ir attiecīga kvalifikācija un zināšanas, lai efektīvi veiktu attiecīgās revīzijas un/vai novērtējumus. Tas pats attiecas uz jebkuru iestādes vai maksājumu iestādes personālu, kas pārskata trešo personu sertifikācijas vai revīzijas, ko veic pakalpojumu sniedzēji.

13.4 Izbeigšanas tiesības

98. Ārpakalpojumu izmantošanas kārtībā ir skaidri jāparedz iespēja, ka iestāde vai maksājumu iestāde var izbeigt vienošanos saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, tostarp šādās situācijās:

- a. ja pakalpojumu sniedzējs ir pārkāpis piemērojamos tiesību aktus, noteikumus vai līgumiskos noteikumus;
- b. ja tiek konstatēti šķēršļi, kas var ietekmēt ārpakalpojumiem nodotās funkcijas izpildi;
- c. ja ir būtiskas izmaiņas, kas ietekmē ārpakalpojumu izmantošanas kārtību vai pakalpojumu sniedzēju (piemēram, ārpakalpojumu tālāka deleģēšana vai apakšuzņēmēju nomaiņa);
- d. ja ir trūkumi attiecībā uz konfidencialu, personisku vai citādi sensitīvu datu vai informācijas pārvaldību un drošību; un
- e. ja iestādes vai maksājumu iestādes kompetentā iestāde dod šādus norādījumus, piemēram, gadījumā, kad kompetentā iestāde, pamatojoties uz ārpakalpojumu izmantošanas kārtību, vairs nevar efektīvi uzraudzīt iestādi vai maksājumu iestādi.

99. Ārpakalpojumu izmantošanas kārtībai ir jāatvieglo ārpakalpojumu nodrošinātās funkcijas nodošana citam pakalpojumu sniedzējam vai tās reintegrācija iestādē vai maksājumu iestādē. Šajā nolūkā rakstiski noformētā ārpakalpojumu izmantošanas līgumā ir:

- a. skaidri jāizklāsta esošā pakalpojumu sniedzēja pienākumi gadījumā, ja ārpakalpojumiem nodotā funkcija tiek deleģēta citam pakalpojumu sniedzējam vai atgriezta atpakaļ iestādei vai maksājumu iestādei, tostarp ietverot datu apstrādi;
- b. jānosaka piemērots pārejas periods, kura laikā pēc ārpakalpojumu izmantošanas kārtības izbeigšanas pakalpojumu sniedzējs turpinātu sniegt ārpakalpojumiem nodoto funkciju, lai samazinātu pārtraukumu risku;
- c. jāietver pakalpojumu sniedzēja pienākums atbalstīt iestādi vai maksājumu iestādi, veicot organizētu funkcijas nodošanu, ja tiek izbeigts ārpakalpojumu līgums.

14 Ārpakalpojumiem nodoto funkciju pārraudzība

100. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir pastāvīgi jāuzrauga pakalpojumu sniedzēju darbība attiecībā uz jebkuru vienošanos par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību, izmantojot uz risku balstītu pieeju, un galvenā uzmanība ir jāvelta kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju nodošanai ārpakalpojumiem, turklāt nodrošinot datu un informācijas pieejamību, integritāti un drošību. Ja ārpakalpojumiem nodotās funkcijas risks, veids vai apjoms ir būtiski mainījies, iestādēm un maksājumu iestādēm ir no jauna jāizvērtē šo funkciju kritiskais svarīgums vai nozīmīgums saskaņā ar 4. daļu.
101. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāpiemēro pienācīga kvalifikācija, gādība un rūpība, uzraugot un pārvaldot ārpakalpojumu izmantošanas kārtību.
102. Iestādēm ir regulāri jāatjaunina savs riska novērtējums saskaņā ar 12.2. daļu un periodiski jāziņo vadības struktūrai par riskiem, kas konstatēti attiecībā uz kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju deleģēšanu ārpakalpojumu sniedzējiem.
103. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāuzrauga un jāpārvalda iekšējie koncentrācijas riski, ko rada ārpakalpojumu izmantošanas kārtība, ņemot vērā šo pamatnostādņu 12.2. daļu.
104. Iestādēm un maksājumu iestādēm, galveno uzmanību pievēršot ārpakalpojumiem nodotajām kritiski svarīgām vai nozīmīgām funkcijām, ir pastāvīgi jānodrošina ārpakalpojumu izmantošanas kārtības atbilstība attiecīgajiem izpildes un kvalitātes standartiem saskaņā ar to politiku, proti:
- a. nodrošinot, ka no pakalpojumu sniedzējiem tiek saņemti attiecīgi ziņojumi;
 - b. novērtējot pakalpojumu sniedzēju darbības rezultātus, izmantojot tādus instrumentus kā galvenos darbības rādītājus, galvenos kontroles rādītājus, ziņojumus par pakalpojumu sniegšanu, pašsertifikāciju un neatkarīgus pārskatus; un
 - c. pārskatot visu pārējo būtisko informāciju, kas saņemta no pakalpojumu sniedzēja, tostarp ziņojumus par darbības nepārtrauktības pasākumiem un pārbaudēm.
105. Iestādēm ir jāveic attiecīgi pasākumi, ja tās konstatē nepilnības ārpakalpojumiem nodotās funkcijas īstenošanā. Jo īpaši iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāveic turpmāki pasākumi attiecībā uz jebkādam norādēm, ka pakalpojumu sniedzēji neizpilda ārpakalpojumos nodoto kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju pietiekoši efektīvi vai saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem un regulējošajam prasībām. Ja tiek konstatētas nepilnības, iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāveic attiecīgi korektīvie vai labojošie pasākumi. Šādās darbībās var ietvert ārpakalpojumu līguma izbeigšanu ar tūlītēju efektu, ja tas nepieciešams.

15 Izejas stratēģijas

106. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jāizveido dokumentēta izejas stratēģija, ārpakalpojumā nodotot kritiski svarīgas vai nozīmīgas funkcijas, kas ir veidota saskaņā ar to ārpakalpojumu politikas un darbības nepārtrauktības plāniem³⁷, ņemot vērā vismaz šādas iespējamības:

- a. ārpakalpojumu izmantošanas kārtības izbeigšana;
- b. pakalpojuma sniedzēja pienākumu neizpilde;
- c. sniegto funkciju kvalitātes pasliktināšanās un faktiskie vai potenciālie darbības traucējumi, ko izraisa nepareiza vai neveiksmīga funkcijas nodrošināšana;
- d. būtiski riski, kas saistīti ar funkcijas attiecīgu un pastāvīgu īstenošanu.

107. Iestādēm un maksājumu iestādēm ir jānodrošina, ka tās var izstāties no vienošanās par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību, neciešot nepamatotus savas darbības traucējumus, neskarot to atbilstību regulējošajām prasībām un neradot kaitējumu savu pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktībai un kvalitātei. Lai to panāktu, tām ir:

- a. jāizstrādā un jāīsteno visaptveroši, dokumentēti un attiecīgā gadījumā pietiekami pārbaudīti izejas plāni (piemēram, veicot analīzi par iespējamām izmaksām, ietekmi, resursiem un laiku saistībā ar ārpakalpojumu nodrošinātā pakalpojuma nodošanu alternatīvam pakalpojumu sniedzējam);
- b. jānosaka alternatīvi risinājumi un jāizstrādā pārejas plāni, lai iestāde vai maksājumu iestāde ārpakalpojumiem nodotās funkcijas un datus no pakalpojumu sniedzēja varētu pārvest alternatīviem pakalpojumu sniedzējiem vai reintegrēt atpakaļ iestādē vai maksājumu iestādē, vai veikt citus pasākumus, kas nodrošina kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju vai darbības nepārtrauktu īstenošanu kontrolētā un pietiekami pārbaudītā veidā, ņemot vērā problēmas, kas var rasties datu atrašanās vietas dēļ, un veicot nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu darbības nepārtrauktību pārejas posmā.

108. Izstrādājot izejas stratēģijas, iestādēm un maksājumu iestādēm ir:

- a. jānosaka izejas stratēģijas mērķi;
- b. jāveic analīze par ietekmi uz to darbību, kas samērojama ar ārpakalpojumiem nodotajiem procesiem, pakalpojumiem un darbībām nolūkā noteikt, kādi cilvēku un finanšu resursi būtu vajadzīgi izejas plāna īstenošanai un cik daudz laika tam būtu vajadzīgs;

³⁷ Iestādēm saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 85. panta 2. punktu un VI sadaļu EBI pamatnostādnēs par iekšējo pārvaldību, kā arī maksājumu iestādēm ir jābūt izstrādātiem attiecīgiem darbības nepārtrauktības plāniem attiecībā uz kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju deleģēšanu ārpakalpojumiem.

- c. jādeleģē uzdevumi, pienākumi un jāpiešķir pietiekami resursi izejas plānu īstenošanas pārvaldībai un pārejas darbību veikšanai;
- d. jānosaka kritēriji veiksmīgai pārejai uz ārpakalpojumu nodrošinātām funkcijām un datiem;
- e. jānosaka rādītāji, kas izmantojami ārpakalpojumu izmantošanas kārtības uzraudzībai (kā norādīts 14. daļā), tostarp rādītāji, kuru pamatā ir nepieņemams pakalpojumu līmenis, kam būtu jānorāda uz izejas izmantošanu.

V sadaļa. Kompetentajām iestādēm adresētās pamatnostādnes par ārpakalpojumiem

- 109. Nosakot atbilstošas metodes, lai uzraudzītu iestāžu un maksājumu iestāžu atbilstību sākotnējas licences piešķiršanas nosacījumiem, kompetentajām iestādēm ir jācenšas noteikt, vai ārpakalpojumu izmantošanas mehānismi būtiski maina iestāžu un maksājumu iestāžu sākotnējas licences piešķiršanas nosacījumus un pienākumus.
- 110. Kompetentajām iestādēm ir jāpārliciecinās, ka tās var efektīvi uzraudzīt iestādes un maksājumu iestādes, tostarp vai iestādes vai maksājumu iestādes savos ārpakalpojumu izmantošanas procesos ir nodrošinājušas, ka pakalpojumu sniedzējiem ir pienākums piešķirt revīzijas un piekļuves tiesības kompetentajai iestādei un iestādei, kā paredzēts 13.3. daļā.
- 111. Iestāžu ārpakalpojumu riska analīze ir jāveic vismaz uzraudzības pārbaudes un novērtējuma procesa ietvaros vai – attiecībā uz maksājumu iestādēm – kā daļa no citiem uzraudzības procesiem, tostarp *ad hoc* pieprasījumiem, vai veicot pārbaudes uz vietas.
- 112. Papildus reģistrā iekļautajai informācijai, kā minēts 11. daļā, kompetentās iestādes jo īpaši kritiski svarīgu vai nozīmīgu ārpakalpojumu izmantošanas kārtības gadījumā var lūgt iestādes un maksājumu iestādes sniegt papildu informāciju, piemēram:
 - a. detalizētu riska analīzi;
 - b. informāciju, vai pakalpojumu sniedzējam ir darbības nepārtrauktības plāns, kas piemērots ārpakalpojumus izmantojošai iestādei vai maksājumu iestādei sniegtajiem pakalpojumiem;
 - c. izejas stratēģiju gadījumiem, ja vienošanos par ārpakalpojumu izmantošanas kārtību izbeidz jebkura no pusēm vai ja pakalpojumu sniegšana ir traucēta;
 - d. informāciju par resursiem un pasākumiem, kas ieviesti, lai pienācīgi uzraudzītu ārpakalpojumā nodotās darbības.
- 113. Papildus informācijai, kas paredzēta 11. daļā, kompetentās iestādes var pieprasīt iestādēm un maksājumu iestādēm sniegt sīku informāciju par jebkuru vienošanos par ārpakalpojumu

izmantošanas kārtību, pat tad, ja attiecīgā funkcija nav uzskatāma par kritiski svarīgu vai nozīmīgu.

114. Kompetentajām iestādēm, izmantojot uz risku balstītu pieeju, ir jānovērtē:

- a. vai iestādes un maksājumu iestādes uzrauga un pienācīgi pārvalda ārpakalpojumu izmantošanas kārtību, t.sk., īpašu vērību pievēršot kritiski svarīgu vai nozīmīgu ārpakalpojumu izmantošanas kārtībai;
- b. vai iestādēm un maksājumu iestādēm ir pietiekami daudz resursu, lai uzraudzītu un pārvaldītu ārpakalpojumu izmantošanas kārtību;
- c. vai iestādes un maksājumu iestādes identificē un pārvalda visus attiecīgos riskus; un
- d. vai iestādes un maksājumu iestādes identificē, novērtē un pienācīgi pārvalda interešu konfliktus saistībā ar ārpakalpojumu izmantošanas kārtību, piemēram, saistībā ar ārpakalpojumu izmantošanu grupā vai vienā un tajā pašā institucionālajā aizsardzības shēmā.

115. Kompetentajām iestādēm ir jānodrošina, lai ES/EEZ reģistrētās iestādes un maksājumu iestādes nedarbotos kā “tukšas čaulas sabiedrības” arī situācijās, kad iestādes izmanto kompensējošus darījumus vai grupas iekšējos darījumus, lai daļu no tirgus riska un kredītriskiem pārnestu uz trešās valsts (ārpussavienības/ārpus EEZ) sabiedrību, un tām ir jānodrošina piemērota pārvaldība un risku pārvaldības pasākumu ieviešana savu risku identificēšanai un pārvaldībai.

116. Savā novērtējumā kompetentajām iestādēm ir jāņem vērā visi riski, jo īpaši³⁸:

- a. operacionālie riski³⁹, kas izriet no ārpakalpojumu izmantošanas kārtības;
- b. reputācijas risks;
- c. iesaistīšanās risks, kas nozīmīgu iestāžu gadījumā varētu likt iestādei attiecībā uz pakalpojumu sniedzēju veikt glābšanas pasākumus;
- d. koncentrācijas riski iestādē, tostarp konsolidācijas grupas līmenī, ko izraisa kārtība, kad daudzi ārpakalpojumi ir deleģēti vienam pakalpojuma sniedzējam vai cieši saistītiem pakalpojumu sniedzējiem vai kad vienā un tajā pašā darbības jomā notiek daudzu ārpakalpojumu izmantošana;

³⁸ Attiecībā uz iestādēm, uz kurām attiecas Direktīva 2013/36/ES, skatīt arī EBI pamatnostādnes par *SREP* vietnē <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review-and-evaluation-srep-and-pillar-2>

³⁹ Skatīt arī EBI pamatnostādnes par IKT riskiem vietnē <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1841624/Final+Guidelines+on+ICT+Risk+Assessment+under+SREP+%28EBA-GL-2017-05%29.pdf/ef88884a-2f04-48a1-8208-3b8c85b2f69a>

- e. koncentrācijas riski nozares līmenī, piemēram, ja vairākas iestādes vai maksājumu iestādes izmanto vienu pakalpojumu sniedzēju vai nelielu pakalpojumu sniedzēju grupu;
 - f. cik lielā mērā iestāde vai maksājumu iestāde, kas izmanto ārpakalpojumu, kontrolē pakalpojumu sniedzēju vai spēj ietekmēt tā darbības, riska samazināšanu, ko var radīt augstāks kontroles līmenis un ja pakalpojumu sniedzējs ir iekļauts grupas konsolidētajā uzraudzībā;
 - g. interešu konflikti starp iestādi un pakalpojumu sniedzēju.
117. Ja identificē koncentrācijas riskus, kompetentajām iestādēm ir jāuzrauga šādu risku attīstība un jānovērtē to iespējamā ietekme uz citām iestādēm un maksājumu iestādēm, kā arī finanšu tirgus stabilitāti. Kompetentām iestādēm attiecīgā gadījumā ir jāinformē noregulējuma iestāde par jaunām potenciāli kritiski svarīgām funkcijām⁴⁰, kas identificētas šajā novērtējumā.
118. Ja tiek konstatētas bažas, kas ļauj secināt, ka iestāde vai maksājumu iestāde vairs neizmanto stingrus pārvaldības pasākumus vai neatbilst regulējošajām prasībām, kompetentajām iestādēm ir jāveic attiecīgi pasākumi, kuros var ietvert to funkciju darbības jomas ierobežošanu, kas nodotas ārpakalpojumiem, vai jāpieprasa izstāties no vienas vai vairākām līgumiskajām saistībām par ārpakalpojumu izmantošanu. Konkrēti, ņemot vērā iestādes vai maksājumu iestādes vajadzību darboties pastāvīgi, var pieprasīt līgumu atcelšanu, ja nav iespējams nodrošināt regulējošo prasību uzraudzību un izpildi ar citiem pasākumiem.
119. Kompetentajām iestādēm ir jāpārlicinās, ka tās spēj veikt efektīvu uzraudzību, jo īpaši gadījumos, kad iestādes un maksājumu iestādes ārpakalpojumiem nodod kritiski svarīgas vai nozīmīgas funkcijas, kas tiek veiktas ārpus ES/EEZ.

⁴⁰ Kā definēts Banku atvēršanas un noregulējuma direktīvas 2. panta 1. punkta 35). apakšpunktā.